

točnik

CELJE, 7. AVGUSTA 1958

Leto X., števil. 31

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELAVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE
LIST IZDAJA IN TISKA CASOPISNO POD-
JETJE »CELJSKI TISK«
DIREKTOR IVAN MELIK-GOJMIČ

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO

Uredništvo in uprava: Celje, Titov trg 3
poštni predal 16 — telefon uredništva
24-25, uprave in oglaševalske oddelka 25-23
tekoči račun pri Komunalni banki Celje
605-70-1-656 — izdaja ob petkih — letna na-
ročnina 500, polletna 250, četrtletna 125 din
— posamezna številka 15 din — rokopisov
ne vračamo

Odgovornost političnih organizacij za uresničitev ciljev v kmetijstvu

Trenutno najvažnejša politična in gospodarska naloga je uresničitev akcijskega programa za razvoj kmetijstva. Od izpolnitve te naloge ne bo odvisno samo to, kakšen pridelek bo kmetijstvo ustvarilo do prihodnje žetve, kajti z družbenega stališča nosi ta akcija s seboj revolucionarne spremembe na podeželju, ki bodo izvrsta opora za nadaljnje akcije na tem področju.

Okvirne številke, ki jih akcijski načrt predvideva in ki jih je okrajna skupščina na zadnji seji tudi osvojila, so že znane. V teh dneh bodo kmetički proizvajalci dobili tudi podrobna navodila, obrazilne in nasvete. Hmeljarji v svojem strokovnem časopisu, vsi ostali kmetovalci pa v posebnih brošurah. Ker bo v teh posebnih izdajah vse, kar utegne kmetovalec zanimati, do podrobnosti obdelano, se bomo tem podrobno-ostim izognili, zato pa se je treba čimbolj posvetiti nalogam, ki čakajo naše politične organizacije od Socialistične zveze, preko Zveze komunistov, organizacij ljudske mladine, sindikatov in vseh ostalih množičnih organizacij.

Do včeraj so bili po vseh občinah končani posveti aktivistov, tako političnih kakor zadrugnih. Na teh posvetovanjih so se z akcijskim načrtom seznanili vsi ti, ki neposredno nosijo odgovornost, da bo program tudi dosledno uresničen. Letos posega družba tudi z zakonom v urejanje kmetijske proizvodnje, zato je po-

trebno, da se v to akcijo vključijo vsi naši napredni ljudje, ki imajo neposredni ali pa posredni stik s kmetijstvom.

Največjo odgovornost pred družbo neizpodbitno nosijo ORGANIZACIJE SOCIALISTIČNE ZVEZE in ZVEZA KOMUNISTOV. Od njihovega dela bo odvisen uspeh pri uresnitvi tako širokega in daljnosežnega programa. Politične organizacije, ne smemo izvesti tudi LJUDSKE MLADINE, bodo morale premostiti marsikatero oviro, od zaostalih gledanj, preko očitnega pomanjkanja strokovnih kadrov, ki bi bili sposobni dojemljivo obrazložiti naše cilje, pa vse do morebitnih poizkusov zaviranja novih konceptov s strani nenaklonjenih elementov. Organizacije bodo morale spričo takih nalog v letošnjem letu skrajšati čas »počitnic« in takoj začeti široko politično agitacijo. Razumeti moramo, da zadrugne organizacije še zdaleč ne razpolagajo s tolikim številom kadra, da bi lahko obiskali slehernega kmetovalca. Kmetijska področja morajo v najkrajšem času biti tako obdelana, da bodo proizvajalci sami našli stik s področnimi zadrugami.

Letošnja akcija v kmetijstvu ne more iti niti mimo SINDIKALNIH ORGANIZACIJ in organizacij ZVEZE KOMUNISTOV v podjetjih, čeprav navidezno te organizacije nimajo posrednega stika s kmetijstvom. Toda le navidezno. Vsa leta do sedaj so naše kmetijske organizacije imele brezštevilne težave ravno zaradi tega, ker v industrijskih podjetjih o kmetijstvu in njegovih nalogah niso dovolj, ponekod pa sploh nič razpravljali. In vendar so industrijska podjetja neposredno vezana na te probleme, saj za poslujejo celo vrsto takih delavcev in uslužbencev, ki imajo manjše ali večje količine obdelovalne zemlje, le-ta pa je bila doslej najslabše vključena v naše skupne napore za dvig kmetijske proizvodnje.

Najbolj pa se bodo morali zavzeti zadrugni organi, ZADRUGNI SVETI in UPRAVNI ODBO-

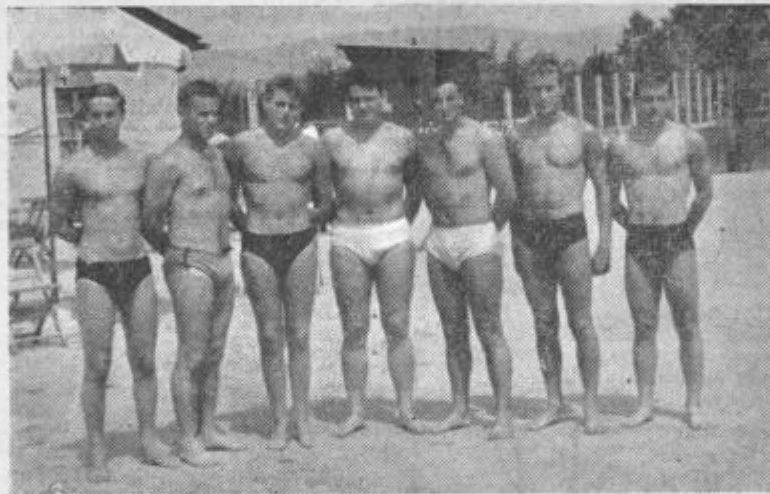
RI ZADRUG. Ne samo osvojitev predvidenih nalog, predvseh njih izvedba je glavna naloga. Tam, kjer bodo člani zadrugnih samoupravnih organov nudili zgled, tam akcija ne bo zadevala ob prevelike težave. Sestanki, na katerih bodo razpravljali o predstojenih nalogah, morajo biti širši. Neizogibno potrebno je, da se jih udeležijo čim več kmetovalcev, da skupaj pretresajo naloge tudi s političnimi aktivisti od ZK in LMS.

Nesporno je torej, da je od aktivnosti političnih organizacij in zadrugnih aktivistov ter organov ljudske oblasti odvisno, kakšen bo uspeh akcije, kako bodo potekale priprave, za katere pa ni več veliko časa — nasprotno — zelo mudi se.

VREME V NASLEDNJIH DNEH

Okrog 7. avgusta prehodne padavine, nato približno do 12. 7. pretežno lepo vreme. Nekako od 13. avgusta dalje nestalno s pogostimi padavinami in hladneje.

Mladi waterpolisti Neptuna republiški prvaki

Visoka priznanja za kvaliteto in originalnost izdelkov

Se dolgo potem, ko sem zvedel za lep uspeh nekaterih kolektivov konfekcijske in tekstilne stroke celjskega okraja na sedmem mednarodnem sejmu tekstila in tekstilnih strojev od 11. do 19. julija letos v Leskovcu, sem premišljeval o tem, kako nerodni smo, da ne znamo takih uspehov povedati na ves glas, da jih ne znamo primerno izkoristiti in hkrati izreči priznanje kolektivom, ki so

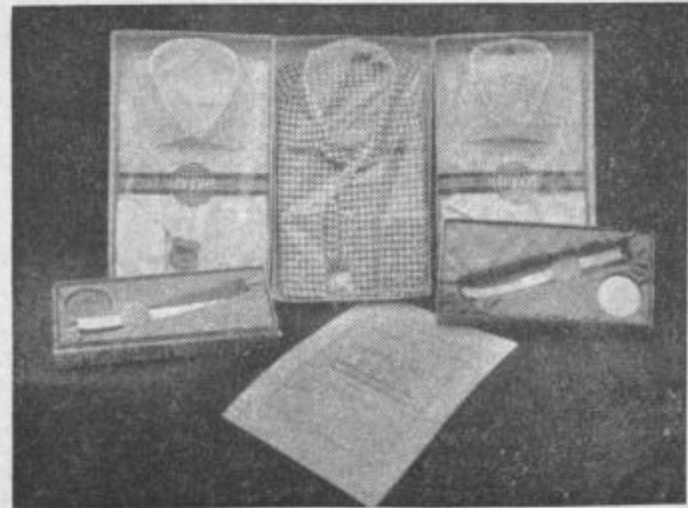
jih zaslužili. Saj pri vsem tem ne gre toliko za diplome in medalje; bolj kot ta odličja, so važni in razveseljivi napori, ki so jih kolektivi vložili, da so se s svojimi izdelki uveljavili tudi v širšem svetu.

V vrsto takih tihih in skromnih kolektivov, ki so v zadnjem času pobrali nešteto lepih in zasluženih priznanj, prav gotovo sodi kolektiv tovarne perila »Toper«

v Celju. Tako je ta kolektiv že lani pobral v Leskovcu eno zlato medaljo za prvovrstno izdelavo in okusno opremo. Se večji uspeh pa je dosegel na specialnem sejmu konfekcije »Moda 1958« v Ljubljani, odkoder je v Celje prinesel kar šest zlatih, pet srebrnih in tri bronaste diplome. Nič manjši ni bil uspeh na letošnjem ljubljanskem sejmu »Moda 1959«, saj so dosegli eno diplomu z zlato medaljo za kvaliteto ter eno diplomu z bronasto medaljo za otroške pletenine. Višek vsega pa pomeni nedavni sedmi mednarodni sejem v Leskovcu. Tu je svoje izdelke razstavilo 253 podjetij, od tega 209 domačih ter 44 tujih. Zastopane so bile vse panoge tekstilne industrije, konfekcija pa po 28 kolektivih. Konkurenca je bila ostra. Zato se je mogla uveljaviti samo kvaliteta, solidni ter originalni izdelki. Med vsemi temi razstavljalci sta bila samo dva kolektiva, ki sta prejela po dve zlati medalji in to »Sonja Marinkovič« iz Novega Sada za svilene tkanine ter Tovarna perila »Toper« v Celju. To je bil uspeh, ki je presenetil, hkrati pa potrdil velik napredek celjskega kolektiva tovarne perila. Prvo nagrado

in zlato medaljo je prejel za moško srajco z rezervnim ovratnikom in dvojnimi manšeti »Lion«, izdelano iz sanforiziranega (se ne uskoči) popelina. Posebnost te srajce so tudi specialni vložki, zaradi katerih se ovratnik ne mečka. Pri podelitvi prve nagrade in zlate medalje so bili odločilni naslednji momenti: kvaliteta, originalnost kroja ovratnika in izdelava. Enako priznanje je dobila tudi moška bluza z dolgimi rokavi »Misil«, izdelana iz bombažne tkanine v vafel vezavi. Tudi ta izdelek se je odlikoval po originalnosti kroja ter kvaliteti.

Poleg tovarne perila »Toper« pa so se na sedmem mednarodnem sejmu tekstila in tekstilnih strojev v Leskovcu izkazali še nekateri drugi kolektivni tekstilni industrije v celjskem okraju. Tako je celjska mehanična tkalnica »Metka« prejela zlato medaljo za izdelek »Jasna« ter srebrno za »Spektro«. Kolektiv tovarne nogavic na Polzeli je prav tako sprejel zlato medaljo za moške nogavice »Present«. Srebrni medalji pa sta prejela kolektiv tekstilne tovarne v Preboldu za barvno tiskano »Sport« in »Volna« v Laškem za izdelke »Kašmir«. M. B.

Nagrajena izdelka in medalji tovarne perila »Toper« na mednarodnem sejmu v Leskovcu.

Tri celjske posebnosti

Tri celjske posebnosti: ljudsko kopališče, grad in nebotičnik.

Kolektivno nezgodno zavarovanje kot sredstvo za materialno varstvo delovnega človeka

Sedanjí dinamični razvoj našega gospodarstva spremljajo pogostejši tudi hude nesreče pri delu.

Nesreče se dogajajo povsod, kjer ljudje delajo, v industriji, rudnikih, na cesti in doma.

Tako prinašajo nesreče posameznemu — ponesrečenemu delavcu — in njegovi družini, hkrati pa tudi skupnosti, občutno materialno škodo. Zato moramo sami skrbeti, da to izgubo na nek način paraliziramo, da materialne posledice nesreče preprečimo ali vsaj omilimo s sredstvi, ki so nam v ta namen na razpolago.

Številne so potrebe, ki jih imata delavec in njegova družina, če pride do nesreče. Te potrebe nastanejo popolnoma individualno in so odvisne od družinskih in drugih materialnih prilik, v katerih posameznik živi. Če zaradi tega socialno zavarovanje ne more vselej zadovoljiti vseh posameznikovih potreb. Zato je prav tako ena izmed naših družbenih dolžnosti, da delavcem kolektivom pri tem pomagamo in jim pokažemo, kako bi lahko tej nujnosti kar najbolj zadostili. S plačilom ustreznega prispevka — premije — je mogoče rešiti to vprašanje dopolnilnega varstva s kolektivnim zavarovanjem zoper nezgodo. To zavarovanje prevzema Državni zavarovalni zavod, podružnica Celje, ki ima že po svoji strukturi nalogo, da omogoča individualno varstvo z zavarovanjem, ki potrebam delovnega človeka in njegove družine najbolj ustreza. Pri kolektivnem nezgodnem zavarovanju zoper nezgodo, ki naj bo ob nesreči dopolnilno socialnega zavarovanja, ne le pri delu, ampak na sploh, se izplačajo zavarovalni zneski v celoti in višini, ki je bila z zavarovanjem vnaprej določena. Ta znesek se izplača ponesrečenemu delavcu, če bi postal popolnoma ali delno, vendar trajno nezmožen za delo, v primeru njegove smrti pa se takoj izplača dogovorjeni znesek njegovi družini.

Odškodnina za trajno delovno nezmožnost se ravna po zdravniško ugotovljeni stopnji invalidnosti. Za prehodno nezmožnost za delo, ko po zdravniškovi ugotovitvi zaradi nezgode ni mogel delati, dobi delavec poleg dajave socialnega zavarovanja še dnevno odškodnino za dobo do 200 dni, od prvega dne, ki sledi

Nadomestne volitve v Gotovljah

Za novega ljudskega odbornika so izbrali tov. Toneta Delaka

Minulo nedeljo so imeli na volilni enoti žalske občine, ki zajema Gotovlje, nadomestne volitve v občinski zbor Občinskega ljudskega odbora v Žalcu. V pripravi na volitve so prebivalci tega kraja izbrali za kandidata tovariša Toneta Delaka.

Volitve so dobro uspeli, saj se jih je udeležilo 88,7% vseh upravičencev. Razveseljiva je ugotovitev, da neveljavnih glasovnih ni bilo in da je ogromna večina prebivalcev tega kraja izvršila svojo dolžnost že v dopoldanskim urah.

dnevu, ko se je začelo zdravniško zdravljenje, in je trajalo več kot tri dni. V tem je poleg drugega glavni pomen posebnega kolektivnega nezgodnega zavarovanja, da more namreč ponesrečenec dobiti celo več, kot je znašal njegov dnevni zaslužek, kajti njegove potrebe so v nesreči brez dvoma večje.

Kolektivno nezgodno zavarovanje (z eno polico) zajame v zavarovanje celoten kolektiv enega podjetja ali ustanove. Pri kolektivnem nezgodnem zavarovanju priznava Državni zavarovalni zavod določeno popust pri premijah oziroma poviša zavarovalne vsote individualnega zavarovanja za 100 %. Na temelju police, Pravilnika in dopolnilnih določb za kolektivno nezgodno zavarovanje, Državni zavarovalni zavod jamči za nezgodo, ki bi se zavarovancu primerila v službi in izven službe. Zavarovanje je možno skleniti za primer smrti po nezgodi, za primer trajne izgube delovne zmožnosti in za začasno nezmožnost za delo.

Plačilo za kolektivno nezgodno zavarovanje je nizko in zmogljivo za vsakogar. Zlasti so plačilni pogoji ugodni, če se zavaruje celoten kolektiv posameznega podjetja. Načelno plačujejo premijo zavarovalci sami z odtegotovanjem po plačilni listi mesečno za nazaj.

Zavarovanje velja za vsakega člana kolektiva od trenutka, ko je stopil v službo, a preneha z izstopom iz službe v kolektivu.

Kako koristno je kolektivno nezgodno zavarovanje za člane delovnih kolektivov, pričajo naslednje številke:

V času od 1. januarja do 30. junija t. l. je podružnica DOZ Celje izplačala skupno iz naslova kolektivnega nezgodnega zavarovanja 486 zavarovancem znesek 10.153.367 dinarjev odškodnine.

Podružnica DOZ Celje je uspelo zajeti v kolektivno nezgodno zavarovanje na teritoriju celjskega okraja preko 60 % vseh zaposlenih delavcev in uslužbencev.

Šola za delavsko upravljanje na Teharjih je že doslej priredila 46 seminarjev

Decembra letos bo Šola za delavsko in družbeno upravljanje na Teharjih praznovala drugo obletnico uspešnega dela. Doslej je namreč pripravila in izvedla že 46 najrazličnejših seminarjev, s katerimi je omogočila 1221 tovarišem in tovarišicam posebno stopnjo izobraževanja. Pri svojem internem delu je največ seminarjev, in to 14, namenila članom industrijskih podjetij, nadalje štiri sindikalnim delavcem, po dva kmetijskim zadrugam, trgovini ter zdravstvenim oziroma socialnim delavcem. En seminar pa je bil prirejen tudi za gostinske delavce. Zraven tega je šola pripravila več strokovnih seminarjev. Njeno delo pa se je pokazalo tudi pri organizaciji 14 seminarjev po tovarnah itd.

Vse to kaže na uspešnost dela te šole in hkrati na njeno veliko vlogo pri izobraževanju delovnega človeka. Posebnost prihodnjega delovnega načrta pa bodo seminarji za vodilne uslužbence.

M. B.

Razstava na Ljubnem

Oddelek muzeja NOB v Celju bo v dnevih od 8. do 10. avgusta priredil v osnovni šoli na Ljubnem razstavo, posvečeno 40. obletnici ustanovitve KPJ in partijskemu gibanju Zgornje Savinjske doline. Razstava bo odprta ves dan.

S seje upravnega odbora Trgovinske zbornice za celjski okraj

Trgovina naj sama ustvarja sredstva za razširjeno reprodukcijo

Zadnja seja upravnega odbora Trgovinske zbornice za celjski okraj ni bila samo zaradi izčrpane analize finančnega poslovanja trgovskih podjetij in trgovin v preteklem letu (o tem poročamo na drugem mestu današnje številke; opomba uredništva), temveč prav tako zaradi ostalega materiala, ki je bil na dnevnem redu. Tu gre tudi za teze o izvajanju investicijske politike v trgovini na drobno v nadaljnjem obdobju. Čeprav, vsaj v glavnem, ne moremo govoriti o nenačrtovanem trošenju investicijskih sredstev, pa drži, da šele najnovejša teza odpira jasnejšo perspektivo in nakazujejo trgovini, po kateri poti naj se razvija, da bo služila potrebam in zahtevam potrošnikov in da bo šla v korak s splošnim razvojem pri nas. Spričo tega, teze obravnavajo okolja, oziroma naselja, v katerih naj trgovina posluje, predlagajo ustrezno specializacijo, seveda glede na potrebe itd., obravnavajo financiranje izgradnje trgovskih lokalov, projektiranje in podobno.

Po nalogu državnega sekretariata za blagovni promet LRS bodo vse okrajne trgovinske zbornice do konca septembra izdelale investicijske programe za celotno trgovino in dale z njimi osnovo za vsklajevanje z družbenimi načrti (glede financiranja). Pri celjski zbornici deluje že drugo leto komisija, ki ima nalogo, da pregleda vse projekte za trgovino. Ker pa je celotna investicijska politika podrejena regionalnemu načrtu organizacije trgovskega omrežja, so na seji sprejeli naslednje sklepe:

- da se takoj prične z izdelavo regionalnega načrta za razvoj trgovinskega omrežja v celjskem okraju;
- da se izvedejo sektorske konference, na katerih bodo proučili teze in investicijsko politiko v trgovini sploh in končno
- da se ustanovi biro za organizacijo trgovine in investicije ter s tem ukine dosedanja komisija. Za predsednika biroja, ki ima sicer devet članov, je bil imenovan tov. Risto Gajšek.

Razprava o investicijski politiki v trgovini pa je odprla še drugo stran problema, in ne samo organizacijske. Vsi člani upravnega odbora so se namreč strinjali, da je delitev dohodka v trgovini nevzdržna. Po njihovem mnenju bi namreč trgovina sama morala imeti sredstva za svojo razširjeno reprodukcijo in s tem

seveda za poravnava vseh obveznosti, ki se pojavljajo. Z namero, da naj bi nekatere industrije same odpirale prodajalne svojih izdelkov in se tako povsem približale tržišču, bo sicer storjena velika usluga, toda s tem trgovina kot celota ne bo rešena.

V nadaljevanju zasedanja so se z razumevanjem sprejeli priporočila, da naj se del sredstev sklada za kadre, ki ostane Zbornici, steka pri republiški Zbornici v enoten sklad, s pomočjo katerega bi — in seveda tudi z drugimi viri — uresničili v nekaj letih obširen program graditve novih objektov.

- V tem republiškem načrtu je tudi gradnja internata pri celjski šoli za trgovske učence.

Zraven tega so se odločili, da naj bi s sredstvi rezervnega sklada zgradili pri celjski trgovski šoli posebno delavnico za praktičen del pouka.

- Tako naj bi nastala šolska trgovina, v kateri bi se učen-

ci pod nadzorstvom profesorjev in ostalih strokovnjakov seznanili z vsem delom v trgovini, s kulturno potrebo itd.

Toda glede na to, da je izgradnja te delavnice predvidena šele za drugo leto, so posodili del sredstev rezervnega sklada (pet milijonov) Občinskemu ljudskemu odboru v Celju za ureditev trgovine v Štorah, drugi del v višini 2,6 milijonov pa ljudskemu odboru šentjurske občine za plačilo ureditvenih del za trgovino v Resevni.

Na predlog predsedstva je republiška trgovinska zbornica sprejela sklep,

- da se tudi v Celju ustanovi šola za visokokvalificirane delavce v trgovini.

Šola bo predvidoma začela z delom jeseni letos in sicer z oddelkom 30 kandidatov. Šolanje bo trajalo dve leti. Pogoji za vpis pa so: štiriletna doba na delovnem mestu kvalificiranega delavca v trgovini in ustrezna kvalifikacija.

Na priporočilo obnega zbora in posebne komisije so tudi člani upravnega zbora Zbornice sprejeli predlog

- o ustanovitvi gospodarske pravne pisarne.

Njeni ustanovitelji pa naj bi bile vse tri okrajne gospodarske zbornice in Okrajni sindikalni svet. Po prvem načrtu naj bi gospodarsko pravna pisarna dajala pravne nasvete in zastopala gospodarske organizacije v sporih. Delovala pa naj bi po posebnem pravilniku.

V zaključnem delu seje so sprejeli sklep o ukinitvi vseh dosedanjih sekcij, razen za kinematografijo in imenovali poverjenike Trgovinske zbornice pri vseh občinah. Le-ti naj bi koordinirali delo med Zbornico ter občinskimi ljudskimi odbori in podjetji. Za poverjenike pa so imenovali: tov. Franca Cokana v Zalcu, Janka Skornška v Šoštanju, Stanka Rakuna v Mozirju, Jožeta Preščaka v Laškem, Ivana Skaleta v Smarju, Viktorja Jeromla v Konjicah ter Karla Andrineka v Sentjurju.

Na Rogli lep dom zreških planincev

V nedeljo dopoldne je bilo na Rogli na Pohorju lepo planinsko slavlje. Planinsko društvo v Zrečah je namreč izročilo namenu bivšega pastirsko kočjo, zdaj lepo urejen planinski dom. V njem je 25 ležišč. Dom leži blizu znamenitega razglednega stolpa v višini 1481 metrov.

Ko so zreški planinci prevzeli pastirsko kočjo, so si hkrati naložili težko odgovornost. Ne samo, da so vanj investirali nad 150.000

dinarjev, kar je bilo za mlado društvo vendarle zelo veliko; zato je na pomoč priskočil tudi kolektiv domačih tovarne orodja; temveč se niso ustrašili niti prostovoljnih delovnih ur. Opravili so jih kar 1.200 samo zato, da so uredili zares prijetno planinsko zavetišče.

V nedeljo zjutraj se je pri lepi koči zbralo več sto ljudi. Otvoritevno svečanost je začel predsednik zreškega planinskega dru-

štva Jurij Mlinar, ki je med gosti pozdravil zastopnika Planinske zveze Slovenije tovariša Bučarja, nadalje predsednika Občinskega ljud. odbora Slov. Konjice tov. Roberta Jeločnika, predsednika občinskega zbora proizvajalcev tovariša Korošca, predsednika delavskega sveta tovarne orodja v Zrečah tovariša Umnika in številne predstavnike planinskih društev iz Celja, Zagreba, Oplotnice, Senovega itd. Zatem je zreškimi planincem čestital tovariš Jeločnik in jih pohvalil ne samo zaradi tega, ker so uredili lep dom, temveč tudi zato, ker jim je uspelo obdržati tradicijo planinske organizacije. Zatem so mlademu planinskemu društvu v Zrečah, ki je bilo ustanovljeno aprila 1958, čestitali še zastopniki ostalih planinskih organizacij.

Popoldanski spored je izpopolnil kvintet Svobode iz Zreč s koncertom in seveda tudi glasbo za ples.

MLADINSKA BRIGADA V SLOV. KONJICAH

V Slov. Konjicah je bila te dni ustanovljena posebna mladinska brigada, ki jo sestavljajo predvsem mladi fantje in dekleta iz bližnje konjske okolice. Ti bodo sodelovali pri urejanju nekaterih komunalnih nalog v samem mestu ter bližnji okolici.

Dom planinskega društva iz Zreč na Rogli.

POGLED PO SVETU

Ne mine teden, da se ne bi v svojih tedenskih pregledih dotaknili tudi Afrike, črne kontinenta, za katerega smo bili že pred nekaj desetletji prepričani, da je na planetu samo zato, da se godi dobro kolonialnim gospodarjem. Ko smo se učili o Afriki, smo sicer omenili, da ima tri svobodne države, toda kakšne! Liberija, privesek ZDA, Etiopija, ki naj bi postala plen Mussolinijeve megalomanije in italijanskih apetitov po ekstraprofitu, in Južno afriška unija, ki pa je bila na zemljevidih rožnato obeležena, z barvo angleških kolonij.

Po drugi svetovni vojni se zemljevid Afrike precej spremenil, posebno okoli Sredozemlja. Egipt je zaključil svojo pot k svobodi, l. 1952 je zapustil Port Said zadnji John Bull. Samostojna je postala Libija. Kdo bi si bil pred 20 leti mislil, da bomo v Celju leta 1959 gledali film libijske produkcije! Danes je v Afriki že 11 samostojnih držav, drugo leto jih bo že petnajst. Zgodovina nam je v kratki dobi postregla s takimi spremembami na tem kontinentu, da bi se svet ob njih že marsičesa lahko naučil.

Kar je za svet posebno poučno, je tudi to, kako so svobodne afriške države začele vzajemno sodelovati. Afriška konferenca v Akri je to sodelovanje raztegnila

tudi na sodelovanje z nesvobodnimi afriškimi deželami, konferenca v Kairu pa na sodelovanje azijsko-afriških svobodnih držav. Afrika se torej prebujala, nacionalno in politično, zaveda se, kaj v svetu pomeni in kaj bi lahko pomenila, če bo razvila gospodarstvo, če se bo civilizirala. Na oter zgodovine so stopili akterji, ki z njimi civilizirani svet ni nikoli računal: Kvama Nkrumah iz Gane, Seku Ture iz Guineje, Azikiwe iz Nigerije, Tom Mboya iz Kenije, Banda iz Njase. Pot za vse te države ni ista, tudi to je eden izmed naukov, ki jih svetudi Afrika. Tunis in Maroko sta se osvobodila v znamenju arabskega nacionalizma, Egipt s svojo revolucijo, vsi pa proti volji kolonialnih gospodarjev, ki so: Velika Britanija, Francija, Španija, Portugalska, Belgija. Vse te države upajo, da bodo pridobile nazaj izgubljene pozicije, posebej med njimi Francija, ki ima

kompleks Alžira, zaradi katerega je vsa Francosko-afriška skupnost na trilih nogah. Drugo leto bodo oklicale samostojnost še dežele Togo, Kamerun, Somalijska in Nigerija.

Konferenca afriških narodov je kolonialnim gospodarjem postavila kaj kratek rok: Do leta 1963 mora biti vsa Afrika osvobodjena. Evroplci se izgovarjajo, da Afričani še niso godni za to, ker so nevedni, ne civilizirani, Portugalci pa trde, da njihova posestva sploh niso kolonije, pač pa portugalske »provincije«, da jih torej sploh ni treba osvoboditi. Naj torej gospodarji karkoli, drži le to, kar je veljalo zadnjih 50 let za Evropo: bakla nacionalne svobode, vržene v svet, ne more uginiti, dokler bo na svetu en sam podložniški narod. Če danes kolonialni gospodarji s koncentracijskimi taborišči, telesno kaznijo, umori in uboji krote afriška osvobodilna gibanja, nastopajo s suro-

vo silo proti tistim načelom, ki so v Evropi že davno dobila odločujočo veljavo, proti načelom, ki jih je sprejela in ki jih brani OZN.

Konec koncev gre za vrnitev afriškega kontinenta pravim lastnikom, ki so jih belci nekoč okradli in oropali. Tu ni debate, ki bi mogla zadevno olepšati ali speljati na drugi tir. Razume se, da tisti, ki si je s silo prisvojil bogati afriški kontinent, uporablja silo in vse mogoče pravne »finte«, da bi si krivično pridobljeno blago obdržal. To je pred svetovno javnostjo posebno v jarki luči pokazala Velika Britanija z zatorom gibanja Mau-Mau in leta 1958 škandal v koncentracijskem taborišču Hola, kjer je umrlo 11 Afričanov zaradi telesnih poškodb. Povzročili so jih pazniki, ko so črne silili na delo. To se pravi, kolonialni gospodarji uporabljajo pri krotitvi Afrike prav tiste metode, ki so jih v drugi svetovni vojni očitali gestapovcem in ki jih, upajmo, svet ne bo nikoli pozabil, ne metod in ne ljudi, ki so jih s tako nečlovečnostjo izvrševali nad podjarmljenimi evropskimi narodi. Tudi francoski kolonialni vojak uporablja te metode v Alžiru in čeprav je poskrbljeno zato, da bi to ne prišlo v javnost, je vendarle prišlo. Poseben politični problem je rasna diskriminacija v Južni Africi, eno izmed jamstev, da bo Afrika nekoč nastopila kot svobodnega kontinenta. Poseben problem je seveda tudi Sahara, odkar so odkrili tu nafto, za katero se zanima ves svetovni kapital.

Ko nam oči drse preko črnege kontinenta, trikrat večjega od Evrope, smo kljub ravnanju Evropecev v Afriki na Evropo lahko ponosni, kajti osvobodilna gibanja Afrike imajo na svojih zastavah ideje evropskih osvobodilnih gibanj, in ne nazadnje ideje evropskega delavskega gibanja.

T.O.

BESEDA VOLJENIH ORGANOV

Referat za napredek obrti

(Na obisku pri predsedniku Okrajne obrtne zbornice tovarišu Francu Podvratniku)

Franc Podvratnik

— Moram priznati, da je to zame novo področje dela — je začel na prvo vprašanje odgovarjati predsednik Obrtne zbornice za celjski okraj tovariš Franc Podvratnik, — zato ga zdaj z vso vnemo proučujem in spoznavam. Ne glede na to, pa menim, da bi moral pri zbornici čim prej začeti z delom referat za napredek obrti. Njegova prva naloga bi bila izdelava okvirnega načrta razvoja obrtništva v okraju. Ta načrt naj bi zajel potrebe po obrtnih obratih na sploh in nadalje za posamezne stroke. Na podlagi takšnega načrta bi šele lahko ugotovili, seveda skupaj s pristojnimi organi pri okrajnem ljudskem odboru, kakšne so potrebe v obrti in kakšna sredstva bi moral predvideti družbeni plan za investicije itd.

Zatem bi morali izdelati ustrezne načrte tudi za občinska območja. Kakor je nujno skupno delo z okrajnim ljudskim odborom, tako bi morali tudi v tej fazi najtesneje sodelovati z občinskimi ljudskimi odbori ter se z njimi pogovoriti o konkretnih akcijah za uresničitev načrta.

Referat za napredek obrti pa bi moral še spremljati in usmerjati perspektivni razvoj posameznih obrtnih delavnic, obratov in podobno. Pri tem bi igral seveda vlogo strokovnega svetovalca. Tudi na tem področju bi moralo priti do veljavne sodelovanja z ljudskimi odbori.

Posebno poglavje njegovih nalog pa se odpira v pomoči in usmerjanju obrtnih obratov pri trošenju investicijskih sredstev. Ni naključje, da so želje velike, zato je naša skupna naloga, da jih vskladimo s splošnimi pogoji in razvojem in da bomo nad uporabo investicijskih sredstev.

Ce bi uspeli v enem letu rešiti ta problem in če bi se v tem času referat za napredek obrti v resnici uveljavil, potem bi naredil veliko. Zlasti pa bi kolektivi v obrtnih delavnicah spoznali, da jim je zbornica koristna in potrebna. Tako bi referatu za finančne analize, ki dela dobro, dodali še enega — referat za napredek obrti.

Na precejšnje težave naletimo pri iskanju najrazličnejših statističnih podatkov pri obrtnih obratih. Kakor je to na eni strani dokaz, da je obrt še dokaj neraziskano gospodarsko področje in so spričo tega statistični podatki ter analize, ki jim sledijo nujne, tako se moramo na drugi strani zavzeti, da proučimo sistem statistične službe in utrdimo stalnost njenih podatkov.

M.B.

V zadnjem tednu po domovini

Petek, 31. julija

XVI. MARIBORSKI TEDEN. Predsednik upravnega odbora Mariborskega tedna Tine Lah je ob navzočnosti številnih visokih gostov in drugih odprl letošnji, šestnajsti po vrsti, Mariborski teden pod geslom »Človek, družina, komunika«.

TA DAN JE BIL V KRANJU odprt tradicionalni Gorenjski sejem.

Sobota, 1. avgusta

Z LETALOM JE V ZAGREB prispelo pet francoskih državljanz, ki so dali kostni mozeg obolelim jugoslovanskim atomskim strokovnjakom med njihovim zdravljenjem v Parizu. Francoski državljani bodo kot gostje zvezne komisije za jedrsko energijo ostali pri nas do konca tega meseca. Njihovi otroci pa so že prej prišli na počitnice na morje.

Nedelja, 2. avgusta

NA SLAVNIKU blizu Kopra so v okviru praznovanja na čast 40-letnice KPJ in SKOJ odkrili spominsko ploščo padlim partizanskim kurirjem.

V OKVIRU PROSLAV na čast 15-letnice Ljudske republike Makedonije so v Skoplju odprli deveti skopski sejem.

Ponedeljek, 3. avgusta

ŠTIRI VELIKE MLADINSKE PROSLAVE. V počastitev jubilejnega leta KPJ in SKOJ bodo letos v naši republiki še štiri velike mladinske manifestacije. Prva bo od 22. avgusta do 24. avgusta v Podstenicah na Dolenjskem, druga 26. in 27. septembra v Završnici na Gorenjskem, tretja 12. in 13. septembra v Kotlah in četrta — po času najbližja — že v nedeljo 9. t. m. na Mali planini.

Torek, 4. avgusta

REKORDEN PRIDELEK. Skupni pridelek belih žit ocenjujejo na pet milijonov tri sto štirideset tisoč ton, kar je doslej rekord in hkrati za okoli 10 % večji od pridelka v letu 1957.

SREDA, 5. AVGUSTA

TITO NA GORENJSKEM. Po obisku v Ljubljani, kjer si je med drugim ogledal Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij LRS, se je predsednik republike tov. Tito na poti v Kranj ustavil še v »Slavkovem domu« na Golem brdu. Zatem pa je v spremstvu predsednika Ljudske skupščine LRS tov. Mihe Marinka in organizacijskega sekretarja CK ZKS tov. Ivana Mačka prišel še v Kranj, kjer si je ogledal Gorenjski sejem.

Brez sprememb

Organizacija državne uprave na območju celjskega okraja se letos ni spremenila; deloma je bila samo izpopolnjena. Tako je bilo pri okrajnem ljudskem odboru na novo formirano tajništvo za občo upravo, Občinski ljudski odbor v Sentjurju pa je združil odseka za gospodarstvo in finance. Več je bilo napravljenega

pri izboljševanju delovnih metod in vzgoji kadrov.

V organizacijski shemi organov uprave zavzemajo pomembno mesto upravne komisije, ki delujejo na odrejenih področjih s posebnimi predpisi.

Večje spremembe v organizaciji državnih upravnih organov pa bodo izvedene do konca letošnjega leta in to v smislu nedavno sprejetega republiškega zakona o organizaciji ljudskih odborov.

TEČAJ ZA ZADRUŽNO KNJIGOVODSTVO

Pod okriljem Sole za delavsko in družbeno upravljanje na Teharjih je Okrajna zadruga zveza v Celju pripravila trimesečni tečaj za mlade zadrugne knjigovodje, oziroma knjigovodkinje. Po prvi selekciji je na tečaju ostalo še 35 kandidatov, med njimi dva kandidata, ki so letos končali obvezno šolanje in so se odločili za knjigovodsko službo pri kmetijskih zadrugah. Po opravljenem tečaju bodo mladi absolventi zaposleni pri kmetijskih zadrugah, s katerimi so sklenili že ustrezne pogodbenne obveznosti. Po opravljeni praksi in absolviranju nadaljevalnih tečajev ter strokovnih izpitov, bodo imeli ti mladi ljudje možnost pridobiti si visoko kvalifikacijo.

Gospodarske informacije

Te dni je izšla dvojna 12. in 13. številka Gospodarskih informacij, glasila sekcije knjigovodij pri celjskem društvu ekonomistov. Uvodnik je posvečen zanimivi tematiki, saj daje v sedmih točkah navodila in priporočila, kako izboljšati ozračje v podjetju. Najobsežnejši je drugi del lista, v katerem so zajeti določeni primeri iz knjigovodske in finančne prakse, kot periodičen obračun, osebni dohodki, lastni transport, investicijska vlaganja v osnovna sredstva ter tolmačenje gospodarskih predpisov. Poglavje ekonomsko pravnih nasvetov pa obravnava združitev gospodarskih organizacij in odplačilo posojil za obratna sredstva. V zaključnem delu lista je še nekaj objav.

Kaj zavira boljšo preskrbo z zelenjavo v Soštanju in Velenju

POMANJKANJE HLADILNIH NAPRAV IN NERENTABILEN PREVOZ POLJSKIH PRIDELKOV. — KLJUB TEMU JE LETOS STANJE BOLJŠE KOT LANI. — OBČINA IN VELENSKI RUDNIK BOSTA MORALA PRISKOČITI NA POMOČ. — PREMAJHNO ZANIMANJE ZA OZIMNICO. — PODJETJE »BAZEN« JE SKLENILO POGODBO LE ZA 8 VAGONOV KROMPIRJA.

Preskrba s kmetijskimi pridelki, zlasti še s sadjem in zgodnje zelenjavo, je na velenjskem in soštanjskem trgu vsako leto dokaj peneča. Še posebej velja to za Velenje, čeprav se je letos stanje dokaj izboljšalo.

Oskrba prebivalcev Velenja je v glavnem odvisna od trgovskega podjetja »Bazen«, ki ima tudi svojo tržnico. To podjetje dovaža zelenjavo in ostale zgodnje pridelke enkrat na teden iz Kopra, dvakrat tedensko pa iz Ljubljane. Vse bi bilo v redu, če bi podjetje imelo hladilne naprave in tovorni avtomobil večje zmogljivosti. Na ta način bi podjetje lahko nudilo potrošnikom vedno dovolj sveže zelenjave, krala bi bilo občutno manj, prevozni stroški pa bi se znižali. Vse to bi vplivalo, da bi bili Velenjani in Soštanjani glede kvalitete in cene zadovoljni s preskrbo zgodnje zelenjave in sadja.

Stanje pa je trenutno takšno, da ima podjetje »Bazen« le en 3,5 tonski tovorni avto, ki za prevoze ni rentabilen, kar podražuje blago. Podjetje kupuje n. pr. paradiznik pri kmetijski zadrugi v Kopru po 16 din. Prevoz do Velenja pa stane skoraj toliko kot blago, saj pridejo prevozni stroški 15 din na kilogram. Podjetje prodaja paradiznik potrošnikom s približno 7 din marže, t. j. po 31 din. Prodajno ceno največ obremenjuje prevozni strošek, marža pa največkrat ne zadostuje za kritje krala, ki nastane že pri prevozu. Saj se zgodi, da se že med prevozom pokvari do 150 kg paradiznika.

Tej težavi pa botruje še ena, in ta je, da podjetje nima hladilnih naprav, čeprav ima dva oddelka že pripravljena v ta namen. Nujno bi torej bilo, da se hladilne naprave čim prej dobavijo. Če bi podjetje imelo hladilne naprave, bi zelenjavo in sadje iz Kopra

lahko pošiljal dobavitelj z 10 tonskim avtomobilom. Na ta način bi se kralo in prevozni stroški občutno zmanjšali, vskladiščeno blago v hladilnikih pa bi bilo stalno na razpolago potrošnikom. S tem bi se izognili tudi gneči in raznim nepravilnostim, kar se sedaj pogosto dogaja, ko pripeljejo zelenjavo. Razumljivo je, da bi vsaka gospodinja želela imeti sveže blago, podjetje pa pod sedanjimi pogoji ne more vsem ustreči.

Hladilne naprave in rentabilnejši prevoz predstavljata vsakega problem številka ena za redno in boljšo preskrbo s sadjem in zelenjavo v Velenju in Soštanju. Ta problem pa podjetje samo ni v stanju rešiti. Zato bosta morala občinski ljudski odbor in predstev velenjski rudnik, ki je najbolj zainteresiran za redno preskrbo rudarjev, podjetju priskočiti na pomoč in najti primerne rešitve za odpravo te pomanjkljivosti. Če upoštevamo še, da se bodo številni novi stanovanjci vselili v doglednem času v nove bloke, ki jih sedaj v Velenju dokončujejo, se bo stanje preskrbe še bolj poslabšalo. In prav zaradi tega terja ta problem rešitev še v letošnjem letu.

Glede preskrbe z ozimnico pa pri podjetju »Bazen« menijo, da ni dovolj zanimanja pri potrošnikih. Zato podjetje noče prevzeti rizika za poljske pridelke, ki bi potem ostali na zalogi. Podjetje je sklenilo pogodbo le za osem vagonov krompirja iz Mislinjske doline na podlagi prednaročil potrošnikov. Za ostale ozimne pridelke in sadje pa potrošniki niso pripravljeni dati prednaročila, ker menijo, da bo tega blaga na jesen dovolj in se bodo sami pobrigali zanj pri okoliških kmetih.

Tudi Kmetijsko gospodarstvo Šalek že ima in bo imelo na jesen dovolj kmetijskih pridelkov, ra-

zen sadja. Vendar so v Novem Velenju stojnice tega gospodarstva vsaj doslej bile slabo obiskane. Še eno staro navado bi bilo treba med potrošniki odpraviti. Gre za to, da delavci in uslužbeni najraje sami iščejo ozimnico pri kmetovalcih. Ker se pa včasih zgodi, da jim to ne uspe, trgovina jim pa ne more nuditi ozimnice, ker se niso pravočasno prijavili, prihaja večkrat do nezadovoljstva in vsi očitki padejo na trgovino. Vsi takšni potrošniki bi se morali zavedati, da trgovina ne more nositi rizika, da bi se nabavljene pridelke v skladiščih kvarili, če poprej nima od njih prednaročil.

-ma-

Zakaj toliko nesreč s traktorji?

Kmetijske zadruge v celjskem okraju so pred leti nakupile večje število vozil znamke »Unimog«. Ta vozila so zelo nestabilna, posebej še s prikolicco, in zato so bile sprva nesreče precej pogoste. Zdaj nesreč z Unimogi ni več toliko, pač pa so številnejše nesreče s traktorji. Pri nas uporabljaj-

nji navzdol ali navkreber teža prikolicce prevladovata traktor.

UPOŠTEVATI MORAMO PROMETNE PREDPISE

Prometni predpisi določajo, da na traktorju in prikolicci ne sme biti nobenih potnikov razen zavorača, če je zanj nameščen ustrezni

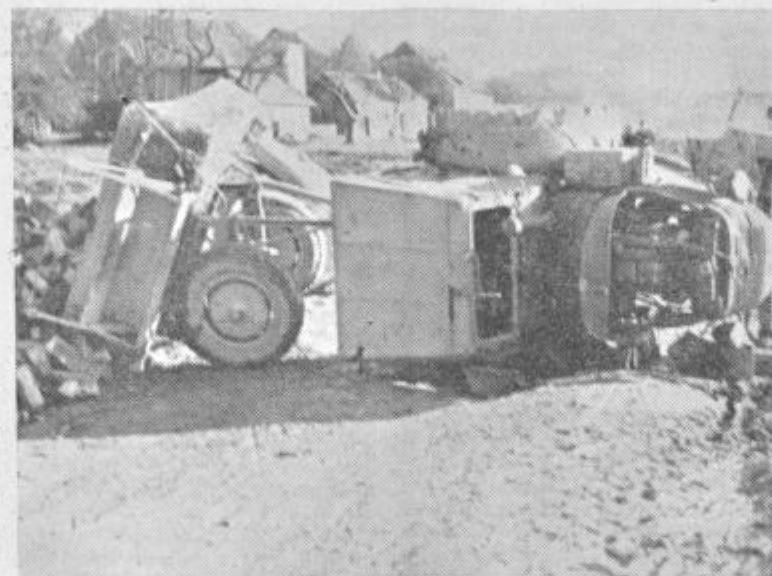
in prevaža težje breme, ne sme preobremeniti prikolicce. Prevoz more rešiti tako, da čez strmino zvozi breme večkrat po malem. Sebe v dolini sme naložiti vse skupaj. Seveda mora biti traktor — po možnosti tudi prikolica — opremljen z neoporečnimi zavorami.

ALKOHOL — VABILO SMRTI

Na podeželju je skoraj ob vsakem letnem času dovolj pijače. Tudi traktoristi se pijače ne branijo, čeprav bi morali biti med vožnjo po javnih cestah popolnoma zbrani in trezni. Marsikakšen voznik se ne zaveda, da mu že najmanjša količina alkohola škoduje. Zaradi vinjenosti so se med traktoristi primerile že številne nesreče, in prav te so bile običajno najhujše.

To so glavni odgovori na vprašanje, zakaj toliko nesreč s traktorji. Traktoristi so za sodobno kmetijstvo zelo važni, zato moramo zanje skrbeti in jim nuditi vse možnosti, da se bodo za vožnjo s traktorji strokovno usposobili. Potem tudi ne bo več nesreč in smrtnih žrtev.

J. P.

mo večji del traktorjev znamke »Deutz«, Steyer«, in zadnje čase »Ferguson«.

Traktorji so za kmetijska dela zelo prikladni. Dokler jih uporabljamo na ravnem terenu, so stabilni, četudi vlečejo prikolicco. Kakor hitro pa zavozimo na hribovito področje, postane traktor nezanesljiv, če ima prikolicco. V letu 1957 je bilo 16 nesreč, ki so terjale dve smrtni žrtvi in 17 lažje in težje poškodovanih oseb. Lani je bilo že 22 nesreč. Pri teh so izgubili življenje tri osebe, 23 oseb pa je bilo lažje ali težje poškodovanih. Zadruga pa so pri teh nesrečah utrpeli škodo več kot 7 milijonov din. Tudi letos je že bilo osem podobnih nesreč.

Traktor sam tehta okoli dva tisoč kilogramov, prazna prikolica pa od 1600 do 1800 kilogramov. Natovorjena prikolica pa tehta celo več kot 4600 kilogramov. Zavaljo tolikšne teže prikolicce, ki ni opremljena s primernim zavornim mehanizmom, začne ob vo-

žnji sedeti na prikolicci. Če bi ta prometni predpis upoštevali, bi se število ponesrečenec zmanjšalo. Za to bi morali skrbeti predstev upravitelji traktorskih postaj, ki zdaj take prevoze brez pomislekov dovolijo ali celo zahtevajo.

STROKOVNA VZGOJA

V celjskem okraju je še vedno dosti voznikov — traktoristov, ki še niso opravili ustreznega izpita oziroma tečaja za upravljanje traktorjev. Vendar je nujno, da vsak voznik traktorja pozna cestno-prometne predpise in tehnično vožnjo. Samo strokovno sposobni traktoristi bodo jamstvo za varno vožnjo in pravilno izkoriščanje vozil.

VOZILU NI V REDU

Kadar se voznik odpravlja na pot, mora najprej vozilo pregledati, če je v redu za vožnjo po javnih cestah. V primeru, da se odpravlja na hribovito področje

ŽALEC

Gospodarska kronika

Keramična industrija v Ljubljani je v prvem polletju izdelala preko 818 ton gospodinjne in okrasne keramike. S tem so presežili polletni proizvodni načrt za 3,5 odstotka. Zaradi pomanjkanja deviznih sredstev za uvoz grafitu je nekoliko zaostala proizvodnja grafitnih loncev. Istočasno pa je podjetje precej prekorajlo predvideno povečanje zaposlenih. Imeli so tudi razmeroma veliko nadur.

V Kovinskem podjetju Žalec so v istem obdobju proizvedli 79 ton sive litine, 45 ton armatur in uporabili 75 ton železa za hmeljske su-

šilnice. Tudi v tem podjetju so istočasno povečali število zaposlenih.

Tovarna opeke Ložnica je v prvem polletju preživljala poslovno krizo. Kaže celo, da bo analiza poslovanja pokazala izgubo. Vendar rekonstrukcijska dela, ki so jih opravili, dajejo možnost podjetju, da v naslednjih mesecih nadoknadi izgubljeno. Računajo tudi, da bo forsirana proizvodnja možna tudi v novembru in decembru, kar bi omogočilo celo preseganje letnega plana podjetja.

V prebolski tekstilni tovarni so v preteklih šestih mesecih natkali preko 4 milijone 200 metrov tkanin. Največ težav je imelo podjetje z nabavo barv iz uvoza, zaradi česar je v maju izpadla domača štirinajstredna proizvodnja podjetja.

Ozka grla podjetja so komasmatilni, tiskarski in previjalni stroji. Prvi problem so odpravili s štirimi novimi stroji, »tiskarno« bo možno okrepiti ob rekonstrukciji podjetja, v previjalnici pa so težave rešili s tretjo izmenjo.

Tekstilna tovarna Juteks polletnega proizvodnega načrta ni izpolnila. Osnovna težava podjetja je v tem, da sprico pomanjkanja jutine preje tekoje na jutinskih strojih bombažne tkanine. Istočasno pa se na domačem trgu opaža zasičenost s težkimi bombažnimi tkaninami, kar grozi, da podjetje do konca leta ne bo uspelo uresničiti letnega finančnega načrta. Zanimiva je tudi ugotovitev, da je podjetje imelo ob koncu polletja zalog kar za 14 milijonov 800 tisoč dinarjev. Istočasno pa podjetje presega interni načrt števila zaposlenih.

V tovarni nogavic so v šestih mesecih izdelali milijon 792 tisoč parov nogavic. Z ozirom na dejstvo, da investicijski program ne bo v celoti realiziran, pričakujejo, da poljska tovarna nogavic letos ne bo izpolnila vseh planskih obveznosti.

CELJSKA TRGOVINA v številkah

Pred dnevi je upravni odbor Trgovinske zbornice za celjski okraj razpravljal o analizi finančnega poslovanja trgovinskih podjetij in trgovin v preteklem letu. Zaradi zanimivosti in aktualnosti smo nekaj podatkov uvrstili tudi v naš sestavek.

Aanaliza je bila pripravljena samo za trgovino splošnoprodružnega sektorja in to na podlagi posebnih anketnih listov. Pri trgovski marži na drobno pa so upoštevane tudi tiste trgovine, ki so jih lani izločile iz svojega območja kmetijske zadruge.

Nadrobni promet s tako priključnimi trgovinami se je v 1958. letu povečal za 33%, brez teh trgovin pa za 19%. V prvem primeru je znašal nadrobni promet lani 7 milijard 600 milijonov, brez trgovin kmetijskih zadrug pa 6 milijard 800 milijonov dinarjev. To dvojno obravnavanje prometa na drobno vpliva seveda tudi na indeks skupnega prometa. Tako znaša povečanje skupnega prometa v okraju s trgovinami kmetijskih zadrug 15, brez njih pa 11 odstotkov.

Promet v trgovini na veliko se je zvišal za 7% in je znašal lani okoli 15 milijard dinarjev. Skupni promet v trgovini na drobno in debelo je torej lani znašal 22,5 milijard dinarjev.

Ce upoštevamo dejstvo, da so se cene lani dvignile v povprečju za

4%, lahko sklepamo na vsaj 7 odstotno količinsko povečanje prometa.

RAZLIKA V CENI

Razlika v ceni v trgovini na drobno se je povečala od 10,37 na 10,82 %, v trgovini na debelo pa je znašala 7,02 % od nabavne cene. Ob primerjavi enakih podatkov za Celje, Ljubljano in Maribor ugotavljamo, da je razlika v ceni v trgovini na drobno najnižja v Celju (10,82 %), da njej sledi Maribor z 11,30 % in da je na zadnjem mestu Ljubljana z 11,58 %.

Poslovni stroški so znašali v trgovini na drobno 4,04 % od nabavne vrednosti, v trgovini na debelo pa 3,98 %. V absolutnem znesku so porasli manj, kot je porasel promet.

Dohodek se je glede na povečano realizacijo in manjše stroške povečal. V delitvi dohodka pa je najboljše udeleženo postavka: prispevek federaciji, ki se je v absolutnem znesku povečal v povprečju za 431 % in sicer v trgovini na debelo za 330, v trgovini na malo pa za 750 %. To pomeni,

da znaša v trgovini na debelo ta odstotek 0,79 % (v 1957. letu 0,15 %) in v trgovini na drobno 1,41 % (v letu 1957 0,15 %) od nabavne vrednosti prodanega blaga. Hkrati s to ugotovitvijo pa je treba poudariti, da se v enakem razmerju ni zvišal republiški, oziroma občinski del prispevka, kjer je povišanje znašalo le 0,02 %.

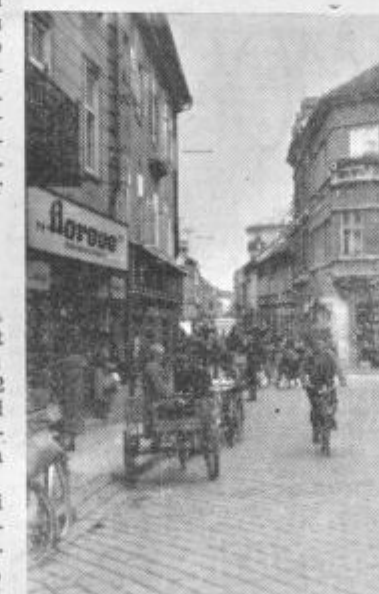
ABSOLUTNO POVEČANJE OSEBNIH DOHODKOV

Prispevek iz dohodka je torej za skoraj štiri in pol krat večji, kot je znašal v letu 1957. V povprečju za vse trgovine pa je znašal 1,02 odstotka (v letu 1957 le 0,28 %) od nabavne cene. V trgovini na drobno je znašal 1,41, v trgovini na debelo pa 0,79 %.

Vzporedno s tem je padel čisti dohodek od 3,66 na 2,74 % od nabavne vrednosti, od tega v trgovini na debelo od 3,06 na 1,75 % in v trgovini na drobno od 4,95 na 4,20 %.

Osebnih dohodki so v absolutnem znesku porasli, v relativnem pa so padli. Absolutno je bilo izplačano lani 494 milijonov dinarjev ali za 9 % več kot v letu 1957. Absolutni porast je pripisovati večjemu številu zaposlenih, kar je posledica prehoda zadrugnih trgovin v splošno družbeni sektor. V odstotku od nabavne vrednosti so znašali osebni dohodki leta 1957 2,64, lani pa 2,46 %.

Sredstev skladov je ostalo podjetjem okoli 26 milijonov dinarjev in sicer 6,8 milijonov din sredstev sklada osnovnih sredstev, 5,1 milijona din sklada skupne porabe in

Celje — pogled na vrvež v trgovskem središču.

13,7 milijona din nerazporejenih sredstev. V letu 1957 so znašala nerazporejena sredstva okoli 96 milijonov din. Če bi upoštevali še anuitete iz leta 1957, ki so se plačevale pred ugotovitvijo dohodka, bi se nerazporejena sredstva v letu 1957 zvišala še za 324 milijonov din.

Koeficient obračanja zalog se je znižal v primerjavi z letom 1957 in je lani znašal 9,65, v letu 1957 pa 9,9.

(Nadaljevanje prihodnjik)

Filmska trgatav v Pulju

SOTELSKI

P R V A P O T

Res se ni jesen in grozdje je še zeleno, toda v Pulju je malo bolj vroče — pa so že začeli trgati — namreč filmski kritiki zelene, še nedozorele filme.

Od 26. julija do 5. avgusta se trajal VI. Festival jugoslovanskega filma. Zavrteli so devetnajst celovečernih jugoslovanskih filmov, med njimi so bili štiri koprodukciji. Prikazali so tudi petdeset dokumentarnih filmov in — ko smo že pri številkah — bomo dosledni:

Od prvega festivala leta 1954 do danes si je v Pulju ogledalo 470.000 gledalcev 67 jugoslovanskih celovečernih filmov (med njimi dva koprodukcija) in 161 kratkometražnih (med njimi 12 koprodukcij). Gledalci so presedeli v Areni 1.880.000 ur in — če bi ta čas delali — bi mogli prihraniti 150.400.000 dinarjev. Dolžina filmskega traku zadnjega festivala je 262.700 metrov, približno od Pulja do Zagreba.

Olivera Marković

Slovenci smo se letošnjega festivala udeležili z dvema celovečernima filmoma »Tri četrtine sonca« režiserja Jožeta Babiča in »Dobri stari pianino« režiserja

Franceta Kosmaka. Mimo tega pa smo poslali na festival še več kratkometražnih filmov.

Splošen vtis letošnjega filmskega festivala je porazen. Naše časopisje je nekatere filme napovedalo z velikimi obljubami, a v Pulju pravijo zdaj: dolčas! Festival so začeli z »Osmimi vrati« lanskega zmagovalca Nikole Tanhoferja. Film je — razočaral... po scenariju premalo obsežen in po izvedbi dokaj tehničističen. — Za druge filme pravijo: »Viza zla« — film o tihotapljenju morij... obrtno dokaj dobro narejen... počasen tempo pusti gledalca hladnega. — »Sam« — povzročil veliko prahu zavoljo tožbe med Frankovičem in Pogačičem glede avtorstva in plagiatov... pravi vojni film... tri četrtine filma samo streljanje. — »Zvezda po tle na jup« — sodi med filme, ki jih človek z veseljem gleda, toda nekaj dni nato že pozabi. »Razpoka raja« — zelo zanimiv... o samomoru mlade uslužbenke... se ne dvigne nad povprečje. »Vet« je ponehal ob zori — manjka mu osnovnega gibala — dinamike. Omeniti moramo še »Pogon B«, »Dubrovski«, »Beli vrag«, »Nevih« in »Maščevalec«.

Filme ocenjuje vsak večer publika s ploskanjem in tudi z anketo »Vjesnik u srijedu«. Končno razsodbo namerava spregovoriti žirija (ob zaključku redakcije se nismo prejeli poročila), če je ne bo preglasoval »VUS« s svojo anketo in samovoljno podelitvijo nagrade »Jelen«. Vse doslej so napovedovali za zmagovalca »Vlak brez voznega reda«. Vendar so se mu nevarno približali tudi slovenski film »Tri četrtine sonca«, potem film režiserja Františka Čapa »Vrata ostanejo odprta« in bosanski film režiserja Igorja Pretnarja »Pet minut raja«.

Pa pustimo za hip ob strani ocenjevanje in pretresanje naših filmov. Sprijaznimo se s splošno sodbo: na zahodu nič novega! Ozmro se raje malo za kulise. Že nekaj časa gre Pulju hudo. Komaj ustanovljeno inštitucijo bi radi izsili. Doslej niso rešili ničesar, samo dva velika tabora sta nastala za in proti festivalom v Pulju.

Hudo smolo pa so imeli prireditelji s kratkometražnimi in risanimi filmi. Nekaj čez sto prispelih kratkometražnih filmov je

komisija najprej pregledala in izbrala petdeset filmov — petindvajset za Arenu in petindvajset za kinodvorano. Toda smola! V Areni (kar je posebno priznanje) je prišlo nekaj reklamnih filmov, ki so jih producenti izdelali po naročilu, medtem pa nekaj filmov niso sprejeli, četudi so jih vključili že v spored nekatere svetovnih festivalov! Najhujši udarec za okus žirije pa je risanka »Koncert za strojnice«, ki je žirija sploh ni sprejela niti v Areni niti v kinodvorano, a je zanj dejal direktor filmskega festivala v Londonu, Derek Prose: »Vaš risani film se uvršča med najboljše na svetu. V nekaj dneh sem že trikrat gledal izvirni film »Koncert za strojnice« in prepričan sem, da bomo s tem izjemno uspešnim filmom odprli v Londonu svetovni festival...«

Sveda! je veliko nemira povzročil tudi »Vjesnik u srijedu«, ki ne mara spoštovati predpisov festivalnega odbora in hoče podeliti svojo nagrado »Jelen« za film, ki ga bo publika izbrala z anketo. Odbor se je pritožil, »Vjesnik« je posredoval, odbor je prepovedal anketo v Areni, »Vjesnik« je anketiral pred Areni...

Počasi kaže, da bo Pulj postal — za naslednjih osem let — je prireditelj zajamčil, da bo vsakoletni festival v Pulju — resna konkurenca vsem podobnim mestom, kjer so filmski festivali, z vsemi škandali, nesporazumi, spori, kupčijami in reklamo — na pol golih mladenk, ki bi hotele kazati svoje čare občinstvu pred ekranom.

Morda bomo kmalu dočakali, da se iz Pulja vrne tudi kakšen Celjan, ki si je mogel vse to ogledati, vse to slišati ali celo — so delovati. Celjani smo predvsem radovedni, kakšno usodo bo doživel naš Janez Škof, ki igra eno izmed vodilnih vlog v »Dobrem starem pianinu«. O filmu doslej niso dosti govorili in na sporedu je — zadnji. Kdo ve, če se bosta uresničila pregovora: Tiha voda bregove dere, ali: In prvi bodo zadnji in zadnji bodo prvi!

Dvanajst let je bilo Frančku. Komaj je dojenjak, kar se je dogajalo. Že navsezgodaj jutraj ga je oče zbudil. Začuda resen je bil. Oče ga je gledal tako dobrotno, mokre oči je imel in v roki mu je trepetal kos papirja. Franček je molčal in požrl slino, ki se mu je nabrala ob grlu. Nekje v prsih ga je s toplim, sladkobnim občutkom zalilo, da ga je rahlo dušilo. Vedel je, da se je nekaj zgodilo, da bo moral nekaj storiti. V tistih časih je bilo vedno napeto, vedno se je plazil po prsih strah, spet je butnil in moral je jokati, kričati ter se pritajiti ob očetu roki.

»Oblec se hitro!« je spregovoril oče. Glas je bil tako tesen, kot bi se prerinil med mlinskima kamnom. »Na pot moraš.«

»Kam, ata?« je skočil s postelje Franček in že natikal kratke hlače.

Oče je molčal, težko je stopil proti oknu. Mati je ležala, že dolgo; od kar pomni Franček. V sobi je bilo tiho, le iz daljave se je slišalo brnenje avtomobilskih motorjev. Kmalu se je pred hišo zapiralo. Vrsta kamionov z nemškimi vojaštvom je zdrvela mimo. Mati je gledala v ogledalo, ki je viselo ob oknu, da je v njem videla čistiše. Nič je ni mogel uiti, da ga ne bi ujela v ogledalce. To ji je lajšalo življenje. Čudežno ogledalce, ki ji je v postelji prikazovalo življenje na cesti!

»Daj mi liste je rekla očetu, da pripišem še to. Potem je s svinčnikom pisala: »Sedem avtomobilov, oboroženih vojakov proti jugu.«

»Že včeraj so se vozili, hudiči! Spet imajo nekaj za bregom. Moramo sporočiti našim.«

»Fanta misliš poslati? Tako mlad je, lahko se mu kaj zgodi. Poglej, starejša so izgnali v Bosno, ta je najmlajši...« Umolknila je, utrgala se je beseda in po bledem licu so se zatrkale velike solze. Oče je segel v žep po robček in močno smrknil. Pogledal je Frančka, ki je že bil naređ, pogladil si je še štrleče brke. »Franček, velik fant si že. Ta listek boš nesel k stricu Jošku. Zgubiti ga ne smeš, veš! In nihče drugi ga ne sme videti, nihče.« Gledal je Frančka in ga pogladil po laseh.

»Bom ate! Škof ga bom držal v žepu.« je dejal Franček odločno.

»Ne, vsak bi lahko videl, kako ti šči roko v žepu in bi hotel vedeti, kaj imaš. Drugam ga morava skriti.«

Oče je vzel sinove opanke v roke, segel po nož in prav malo oddvojil podplat. Stisnil je listek, ga sploščil in previl še s kosčkom nemškega časopisa. Vse skupaj je zrinil med podplat in stisnil, da se skoraj ni poznalo, kje je je ločil; Frančkove drobne oči so vzplamele, kot bi ukresal iskro. Zdal jo lahko ukanil vsakogar.

Franček se je obrnil, da bi šel. »Franček!« ga je spet poklicala mati. »Pridi sem! Mi ne boš rekel: zbogom?« Nerodno je stopil k njej, nekako trdo, kot bi ne znal prav hoditi. »Veš, nikjer ne postajaj, naravnost hodi. Nič se ne ustraši, če srečaš kakšnega Nemca, prav nič. Ničesar nimaš pri sebi, veš?« Pokimal je. Zdal ga je pritegnila k postelji in ga rahlo poljubila na čelo. »Pa hitro se vrni!« Glas se ji je napol, z

roko je segla k očem in si jih pomencala; Franček je še videl, kako ji je kanila solza po bledem licu in zdrknila na beli oortnik.

Oče je stopil z njim na prag. »Korajzen bodi, Franček! Saj si že cel mož.« In stisnil mu je roko,

B. Jakac: Partizanski pohod.

menda prvič v življenju. Dolgo je še stal med vrati in gledal, kako kratkohladični možato koraki navkreber proti gozdu.

Kmalu je Frančka zagrnila gozda temočnost. Stopal je preko korin, ki so se marogasto vile čez pot. Rosa se je bleščala na listih, na mahu in redki hostni travi. Nehote je dvigal desno nogo višje, kot bi ga pritiskalo skozi podplat. Srce mu je poskočno igralo, da je globoko zajemal svež zrak. Danes so mu zaupali veliko nalogo kot odrasle mu. Izza grma je skočil zajec, ki se je v dolgih skokih zgubil v goščavi. Franček je v hipu obstal in sapo mu je zaprl; srce mu je kloknilo prav v vratu. Nič. Nasmej se je in stopal naprej. Stopil je iz gozda na

jaso. Skoraj se mu je stegnilo pred očmi. Vrsta Nemcev je prihajala naravnost proti njemu. Sprejaj je hotel tisti velik iz trga, ki so mu pravili Eisner. Obstal je kot odrvenel. Desna noga je bila težka, da je ni mogel dvigniti; prav na podplatu je čutil, kot bi ga peklo. Tedaj mu je poblisnilo v glavi, da mora naprej, da nima ničesar pri sebi. Stisnil je ustnice in s široko odprtimi očmi stopil vojakom nasproti.

»Halt!« je ostro zasekal tisti veliki, ki so mu v trgu rekli Eisner. Crna cev brzostrelke je volto zrla v Frančkovo glavo. »Wohin? Kam pa greš?« ga je spakdrano uprašal tisti, ki je bil poleg Eisnerja.

»K stricu, k stricu grem!« je hitel Franček. Na podplatu ga je močnejše pritiskalo.

»Kje pa je stric? Kje pa si doma?« »Doma sem tu doli, stric pa je na onem bregu; tja moram.« Pri peti ga je vedno bolj žgalo.

»Schau nach, was hat er bei sichte!« je rekel Eisner.

Vojak je pristopil k njemu: »Kaj pa nosiš, a?« Sunkovito mu je segel v žep in pognil iz njega kos kruha. Potem je zgrabil Frančka za vrat in mu slekel suknjič. Vojaki so se zbrali v krogu. Obrnil je vse žep, ugrl suknjo na tla in mu surovo odpenjal pas na hlačah. Vojaki so se krohotali. Franček je skušal odriniti vojakovo roko. »Was? Du, kleiner Bandit!« in primazal mu je zausnik. Franček se je opotekel, toda znil ni besede. Široko in začudeno je pogledal vojaka. Pristopil je drugi, ga prijel za roke in dvignil, prvi mu je slekel hlače. Obrnil jih je narobe kot vrečo, ki jo hoče stresti. Smejali so se in gledali nagca. Franček je bil ves rdeč in solze so mu neotolajljivo tekale po licih. Edino opanke je imel še na nogah. Desno nogo je trdo tiščal k zemlji in ves onemogel stal med njimi, ki so se tako ostudno režali. Potem so odšli.

Kmalu se je Franček vrnil domov in žarečih oči pripovedoval, kaj se je zgodilo. Zdal je tudi on nekaj prispeval k tisti stvari, ki je še takrat ni mogel doumeti. Oče mu je spet stisnil desnico, mati pa ga je božala po glavi. Zdelo se mu je, da je že prevelik za božanje.

»NI PRITISKA«...

Neko popoldne preteklega tedna v restavraciji na Starem gradu. Slovensko-srbska družba.

Dva naročita šilci žganja. Eno šilce zavrneta, ker je nosilo še sledove rdečega ličila ustnic, na katera se je šilce pač kdaj prej naslonilo.

ZAKAJ TAKSNE RAZGLEDNICE?

Srbski del družbe se želi spomniti svojcev s primernimi razglednicami.

Točajka postreže s tremi vrstami: Stari grad pod snežno odejo (!) in dva pogleda na Celje — eden oddaljenejši, drugi bližji — oba pa močno zastarela.

Tako zastarela, da so gostje sami ugotovili, da se razglednica ne ujema z dejan-

Točajka se »opraviči«, češ da v vodovodu ni nobenega pritiska, ki bi bil potreben, da bi se kozarci laže izmili. Pogoj za čisto posodo (in zadovoljnega gosta) je potemtakem vodovodni pritisk in ne pazljivost ter skrb za red in snago?

skim razgledom. Ali ne bi bilo privlačnejše, če bi založniki ali prodajalci uporabili čas za razmnoževanje zastarelih in za to predragih fotografij raje za to, da bi bila v korak s povpraševanjem po aktualnih razglednicah? Saj v Celju ni samo en fotograf... Je morda tudi tu potreben kak »pritisek«?

Z naše knjižne police

Založba »BORE« je stopila s tem letom v novo obdobje, kar se kaže v intenzivnem razmahu založniške dejavnosti, ko so začele izhajati sistematično zbrane knjige s tematiko iz narodnoosvobodilne boja. Iz knjižne zbirke, ki bo obsegala leto 5 knjig, sta pred nami že dve knjigi: Radka Polića »ČU-DEZNA POMLAD« in prva knjiga partizanskih spominov »Viharji časi«. Polić je zbral svoje zapise aktivista v Grosupeljsko-stiškem okrožju za dobo 1941 leta do dni, ko je prešla ruska ofenziva svoj največji razmah.

V drugi knjigi so zbrani teksti, ki jih je naše ljudstvo s veliko pozornostjo poslušalo v nedeljskih radijskih oddajah »se pomnite tovariši«. Tu so izbrani neposredni dokumenti naših borcev, terencev, novinarjev in pisateljev iz vrst NOB.

V lepi vrsti knjig, ki jih je v tem letu izdala mariborska založba Obzorja so se v zadnjih mesecih pridružile knjige, ki bod razveselile širok krog bralcev, a ki bodo tudi lepo dopolnile knjižne police.

Najprej bomo imenovali roman nemškega pisatelja-emigranta Theodora Pli- viera »Stalingrad«. To je druga knjiga znamenite trilogije iz druge svetovne vojne, ki je zajeta v tri pomembne in odlične dogodke za zlom fašističnega vojnega stroja: Moskva, Stalingrad in Berlin. Kdorkoli je od jeseni 1942 do konca januarja 1943 — in v teh je bilo na milijone po vsem svetu — spremljal z napetimi živci strahoten podvig sovjetskih armad na Volgi proti nemški armadi in njih zmago, bo prebral to delo z velikim zanimanjem. V knjigi je odmev vojne groze in strahot, kakor jih je pisatelj povzel iz razgovorov z nemškimi vojniki, častniki in feldmaršalom von Paulosom v ujetništvu ob študiju ogromnega gradiva o tem velikem boju. Zmaga pri Stalingradu je pomenila zlom Nemčije.

Odsev nemškega poraza v prvih letih nove Nemčije pa nam kaže druga, vedrejša knjiga od že opisane. To je zgodba medicina, ki je moral opravljati na fronti kirurga, pri čemer je pokazal veliko znanje in pridobil bogate izkušnje. Toda po povratku domov ni imel sredstev za študij zadnjega letnika medicine. Slučaj ga pripelje kot kirurga v nek manjši kraj, kjer je moderno urejena bolnica. Tudi tu pokaže veliko znanje in doseže z neko operacijo izreden uspeh. Slučaj in zavist razkrijeta njegovo tajnost, s čimer je prišel v nasprotje z zakonom. Toda stvar se srečno konča. To prijetno napeto knjigo o »Laznem zdravniku« je napisal Hans Kades. Po tem romanu je nastal tudi pri nas znani film »Velika skušnjava«.

Lep prispevek naši prevodni literaturi sta dve novi knjigi iz antienne literature. Stiri komedije grškega dramatika Aristofana so izšle v knjigi »Komedije«. Zajete so iz življenja v atenski državi in so kritika tedanjih razmer in ljudi. Prikazujejo hibe tedanje družbe, razmerje do vojne in mira, so satire, ki morajo biti tudi današnjemu bralcu

blizu. Aristofanovo delo sta prepoznala dr. Fr. Bradac in M. Tavčar. Vsaka komedija ima poseben uvod in pojasnila. Gaj Valerij Katul je živel ob koncu dobe pred n. š. in je pesnik zlate dobe rimske književnosti. Po 2000 letih smo dobili izbor njegovih dela, ki je vplival na pesnike vseh časov. V svojih »Psemi« je Katul pokazal veselje do življenja, kritiziral razmere in pisal satire z odrezavostjo in zbadljivostjo tudi na ime najvišjih. Sicer se zelo mlad (33 let) je ustvaril po vsebini in obliki najpopolnejše, kar more pokazati latinska poezija. Pesmi je zbral in prevedel Jože Smit. To in Aristofanovo knjigo je zelo lepo opremila Nadja Farla.

E. A. POE:

UMOR v ulici

Vido Korar
Macesen
Prezgodaj, daleč prezgodaj so začeli sveti njegovi lasje.
V njegovih laseh — zdaj že preperelih — je dah poljubov viharjev, ki so šli mimo, samo mimo.
Tako jih je ljubilo, samotno drevo...
Zdal ni tu na vrhu gore ničesar več.

zvikljal, »po kateri metodi si se naučil ugibati moje misli, če metoda sploh obstaja.« Dejstvo je, da sem pokazal več razburjenja, kot bi ga bil voljan pokazati.

»Branjevec je bil tisti, je odgovoril moji prijatelj, ki te je privedel do zaključka, da krpavec podplat ni bil dovolj visok za Kserksa et id genus omne«.

»Branjevec! — Osupljaš me! — Nikdar nisem poznal nobenega branjeveca.«

»No, in če človek, ki se je začel vate, ko sva prišla v to ulico — mogoče je petnajst minut od tega.«

Tedaj sem se spomnil, da me je res neki branjevec, ki je nosil na glavi veliko korajr jabolko, nehoti skoraj padel na tla. Ko sva prišla iz ulice C — na cesto, kjer sva stala; toda kaj bi imelo to opraviti s Chantillyjem, pa le nisem mogel razumeti.

Niti drobca sleparja ni bilo v Dupinu.

»Razložil bom,« je dejal. »Da pa boš mogel čisto jasno doumeti, bova najprej obnovila potek tvojih misli od trenutka, ko sem spregovoril, do srečanja s j a z omenjenim branjevecem. Glavni členi verige so razvrščeni takole — Chantilly, Orion, Dr. Nicolas, Epikur, stereotomija, cestno kamenje, branjevec.«

Le malo je ljudi, ki se ne bi nikoli v življenju zabavali z zasledovanjem korakov, ki so jim pomagali do kakšnih posebnih uspešnih zaključkov. Ta zapostavitve možganov je čisto bogata raznolikost in je za tistega, ki se ji vda prvič, presenetljiva zaradi navidezno neskončne razlike in nesoglasja med začetno mislijo in ciljem. Kakšna pa je bila šele moja osuplost, ko sem slišal Francozo govoriti to, kar sem

pravkar povedal in ko nisem mogel drugega kot priznati, da je zadel Nadaljeval je:

»Če se prav spominjam, sva se, tik preden sva zapustila ulico C —, pomenkovala o konjih. To je bilo zadnje, kar sva razpravljala. Ko sva zavila na to cesto, je neki branjevec z veliko košaro sadja na glavi švignil mimo naju in te porinil na kup kamenja za tlakovanje, nakopčenega na mestu, kjer porjavljajo čistiše. Stopil si na enega od tistih znikarnih drobec, spodrsnil, malenkostno nategnil sklep, postal jecen in čemeran, zamrmral si nekaj besed, se ozrl na tisti kup in molče nadaljeval svojo pot. Na to, kar si počel, nisem bil posebno pozoren, toda zadnje čase mi je postalo opazovanje že nekakšna potreba.

Tvoje, k tlom obrnjene oči so z nejevoljnim izrazom drsele po luknjah in razpokah v tlaku (tako sem vedel, da še vedno premišljuješ o kamenju) dokler nisva prista do tiste ozke uličice, imenovane po Lamartinu, ki je bila za poskušnjo tlakovana z lesenimi kockami. Tam se ti je obraz zvedril in ker sem opazil, da se ti premikajo ustnice, nisem mogel nisi dvomiti o tem, da si zamrmral besedo »stereotomija«, izraz, ki ga zelo radi uporabljajo za ta način tlakovanja. Vedel sem tudi, da nisi mogel misliti na okostnjake in s tem na Epikurjeve teorije; ker pa sem ti pred nedavnim, ko sva o tej stvari razpravljala, omenil, kako nedavno, a vendar nezapazeno so negotove domneve plemenitega Grka doživljale svojo potrditev v poznejši kozmogoniji meglice, sem kar čutil, da se ne boš mogel izogniti pogledu v nebo, na veliko meglico v Orionu, in z gotovostjo sem pričakoval, kdaj boš to storil. Pogledal si navzgor, jaz pa sem se tedaj predi, da ti bom tvoje korake pravilno zasledoval. V tistem trpkem besedičenju o Chantillyju v včerajšnjem Muscu je satirski, ki je napravil nekaj nesramnih namigov na ime Koturni, katero si je čevljar nadel, navajal latinski stih,

o katerem sva pogosto razpravljala. Menim torej:

»Perdidit antiquum litera prima sonum!«

Povedal sem ti, da se to nanaša na orion, ki so ga prej imenovali Orion zaradi zbadljivosti v zvezi s tem razlagam, sem bil prepričan, da je nisi mogel pozabiti. Bilo je torej razumljivo, da ti ne bo šla povezava misli o Orionu in Chantillyju. Da si ju res povezal, sem spoznal po značilnem nasmešku, ki ti je ušel čez ustnice. Premisljval si o zasmešanju ubogega čevljarja. Do tedaj si hodil upognjen, potem pa sem ne nadomada opazil, kako si se zravnil v vsej svoji velikosti. Tako sem bil gotov, da premišljuješ o nezadul postavitvi Chantillyja. V tistem trenutku sem prekinil tvoje misli, da bi ti omenil, kako je ta Chantilly res zelo majhen možkar in kako bi bolje uspeval v Théâtre des Variétés.«

Nedolgo po tem dogodku sva prelistovala večerno izdajo »Gazette des Tribunaux«, kar vzbudi najino pozornost sledeči odstavek:

»Nenavaden dvojni umor. — Davi okrog treh je prebivalce četrtil St. Roch vrgla iz spanja vrsta strašnih krikov, ki so očitno prihajali iz četrtega nadstropja hiše v ulici Morgue, za katero vedo, da v njej prebivalca je gospa L'Espenaye in njena hi gospodinja Camille L'Espenaye. Po kratkem zadržku, ki ga je povzročil brezuspešen poskus, da bi prišli v hišo na običajen način, so vlomili vrata s pomočjo železne palice in v vežo je vdrlo osem ali deset sosedov in dva orožnika. Takrat so kriki prenehali, toda ko je skupina hitela po spodnjem stopnišču, so slišali še dva ali več razburjenih glasov v hudem prepiru — zdelo se je, da prihajajo iz zgornjih prostorov. Ko so dospeli do druge ploščadi med stopnicami, so umolkli tudi ti glasovi, in slišati ni bilo ničesar več. Skupina se je razklopila, da bi posamezniki preiskali

prostor za prostorom. Ko so prišli do velike sobe, so zadnjem delu četrtega nadstropja (vrata, ki so bila zaklenjena z notranje strani, so s silo odprli), se jim je nudil prizor, ki je navdajal prisotne bolj z usoplostjo kot pa z grozo.

V sobi je vladal dvilji nered, pohištvo je bilo razbito in razmetano po vseh kotih. Tu je bila ena sama postelja, postelina pa je bila potegnjena z nje in razmetana po tleh sredi sobe. Na enem stolu je ležala okrovljena britev. Na ognjišču je bilo dvije ali trije dolgi debelih koderov, s krvjo pokropljenih, sivih človeških las, ki so bili očitno izpuženi s korenem vred. Na tleh so ležali štirje napoleondori, uhan s topazom, tri velike srebrne aliče, tri manjše iz novega srebra in dve torbi s skoraj štiri tisoč zlatimi franki. Predali pisalne mize, ki je stala v enem izmed kotov, so bili odprti in verjetno oplenjeni, dasi je bilo v njih še mnogo predmetov. Pod postelino (ne pod posteljo) so našli majhno železno blagajno. Bila je odprta in ključ je tičal v ključavnici. Vsebovala je le nekaj starih pisem brez posebne važnosti.

O gospe L'Espenaye ni bilo videti nobenih sledov, ker pa so opazili na ognjišču velike količine saj, so preiskali dimnik in (grozno je to poročati) privlekli od tam truplo njene hčerke z glavo navzdol, bila je stlačeno skozi ozko odprtino precej daleč navzgor. Truplo je bilo še čisto toplo. Pri preiskavi so ugotovili mnogo poškodb, ki so brez dvoma nastale pri tem, ko je bilo truplo stlačeno navzgor in potegneno s pomočjo nazarja. Na obrazu je bilo več grdih prask na grlu pa temne podplutbe in globoke zareze nohtov, kakor da bi bila pokojnica zadavljena.

Čevljar z debelim podplatom, ki so jih uporabljali stari grški igralci v tragedijah, da bi se izdeli čim višji. (Op. prev.)

Vse spremeni s časoma svoj prvotni nameri. (Op. prev.)

Pred izidom ZAKONA O ZEMLJI

Zvezni izvršni svet je nedavno osvojil načrt zakona o izkoriščanju kmetijskih površin. Ta načrt bo brez dvoma predmet širokih razprav v organizacijah in ustanovah še preden bo predložen skupščini v razpravo in osvojitve.

Problem koriščenja zemlje ni nov. Kmetijstvo je v zadnjih letih v pogledu sodobne obdelave zemlje storilo velike korake. Doseženi so veliki uspehi in to ne glede na to ali je bila zemlja zasebna ali družbena last.

V kmetijstvu je bilo v zadnjih štirih letih vloženo okoli 200 milijard dinarjev. Kmetijske organizacije danes premorejo po vsej državi okoli 28.000 traktorjev s 150.000 priključki. Lani je bilo porabljenih milijon in 300.000 ton umetnega gnojila. Veliko število proizvajalcev uporablja semena, ki dajejo visoke donose. Spričo tega so se v številnih zadrugah in na mnogih družbenih posestvih donosi podvojili ali celo potrojili v primerjavi s pridelki pred petimi ali šestimi leti.

Vzporedno s temi naglimi skoki v proizvodnji se vse bolj kažejo razlike, ko so pridelki na enaki zemlji, ob enakih pogojih zelo različni. Velike površine so obsojene še vedno na star in primitiven način obdelovanja. To celo v takih krajih, kjer strojne tehnika osnova omogoča sodobno obdelavo.

Nesporno je zemlja edina in poglavitna osnova za prehrano prebivalstva in pridelovanje industrijskih kmetijskih kultur. Zategadelj je zemlja skupna dobrina ne glede na to, kdo je njen lastnik. Ker pa je to tako, potem je dolžnost skupnosti, da se zanima, kako je zemlja obdelana, kako je izkoriščena ter da se vprašanje usmerja tudi s pomočjo zakona.

Dosedanji predpisi se omejujejo na razsežnost zasebnih posestev in določajo obveznosti kmetijskih proizvajalcev, da obdelujejo zemljo na »običajen način«. Taka merila pa ne zadostujejo več. Prebivalstvo se naglo veča — zlasti v mestih. To ne terja samo večjih naložb v kmetijstvo, temveč tudi lotevanje takih mer, ki bodo privedle do dejanskih sprememb v proizvodnosti kmetijstva, ki ga je treba dvigniti na evropsko raven.

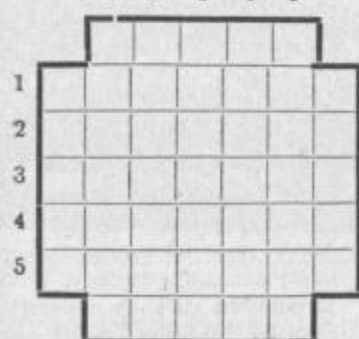
Načrt zakona postavlja to nalogo pospešitve procesa sodobnega razvoja našega kmetijstva, združevanja zemljišč (tam kjer so na razpolago tehnična sredstva), dvigovanje kmetijske proizvodnje na višjo raven, da bi sredstva, ki jih družba vlaga, dajala čim večje rezultate.

Z zakonom, ki bo sprejet v jeseni, se prvič utrjujejo principi družbene kontrole nad izkoriščanjem zemlje. Zato bo sprejetje tega zakona nedvomno še eden, zelo pomemben korak na poti, po kateri naše kmetijstvo že tako zanesljivo in uspešno hodi.

D. B.

Magični lik

1 2 3 4 5

1. Jugoslovanski državnik
2. Zlatjevanje
3. Homerjev ep, ki opisuje povratek grških bojevnikov izpred Troje v domovino
4. Starost, zaslužen starejši delavec
5. Sedem hčera Atase in Pleinove v grški mitologiji; po njih se imenuje skupina zvezd v Biku (Gostosevci) F. P.

RESITEV ZLOGOVNE KRIZANKE

1. Lermontov, 2. Erbilj, 3. večidel, 4. starokrščanska, 5. Tukidid, 6. ambr, 7. nalivnost, 8. Isere, 9. ulcus, 10. ortopedija, 12. Rewari, 13. Niagara, 14. izbuh, 15. nepotrpežljivost, 16. smebe, 17. rekapitulacija, 18. oprstnik, 19. Darka, 20. metonimija.

Verz:
Le vstani, uborni narod moj,
do danes v prah teptas.

Iz življenja na naši vasi

V nedeljo se bodo pomerili traktoristi

Letošnje kooperacijske naloge so dale traktoristom našega okraja obilo prilike za nabiranje kondicije. V spretnostih, ki so si jih med letom nabrali, so se v preteklih tednih pomerili že v okviru področnih poslovnih zvez. Na teh tekmovanjih se je za okrajno tekmovanje plasiralo 40 traktoristov, od teh 15 do 20 let starosti, 25 pa nad to starostno mejo. Največ jih je iz Savinjske doline, kar je seveda razumljivo.

Tekmovanje bo v nedeljo v Zalogu pri Arji vasi. Tekmovanje

predvideva dve disciplini — v spretnostni vožnji in kvalitnem oranju. Da letos ne bo prepiranja, bodo tekmovalci nastopili s traktorji znamke »Ferguson«, dvobraznim plugom in dvoosno prikolico znamke »Zmaj«. Vse to bo preskrbel prireditelj, mogoče pa bo tekmovalci z lastnimi vozili, če bodo prav opremljeni.

Za zmagovalce in prvoplasirance so določene nagrade. Nagradenih bo osem starejših tekmovalcev. Prvi z 10.000, ostalih sedem pa od 8.000 do 2.000 dinarjev na

vzdol. Mladincev bo nagrajenih pet in sicer prvi z 8.000, ostali pa od 5 do 2 tisoč dinarjev. Poleg tega bosta zmagovalca dobila še pokala, starejši od OZZ, mladi traktoristi pa od OO Ljudske tehnike.

Okrajno tekmovanje traktoristov bo hkrati izbrano tekmovanje za republiško tekmo, ki bo v Kopru konec meseca avgusta.

Letošnje tekmovanje ne bo zanimivo samo iz športnega vidika. Veliko bolj je zato, ker bo pokazalo povprečno spretnost in strokovnost naših kmetijskih strojnikov in traktoristov, le-ti pa bodo spričo ogromnih nalog, ki jih nalaga akcijski program, imeli gotovo levi delež pri njegovi uresničitvi.

Leta 1963 — dvanajst vagonov medu

Na vsakih pet vasi po pet panjev — to je revščina, ki se ne bo nikoli izplačala. Čebelarstvo je zvrst, ki terja pri manjšem številu čebeljih družin ravno toliko časa in ne dosti manj stroškov, kakor pri velikem.

Naravni pogoj so v našem okraju kot nalašč za čebelarstvo. Ščasnoma bodo še bolj, kolikor bolj se bodo širile plantaže sadja. Paše pravzaprav vse leto ne zmanjka, seveda je treba čebele prevažati iz kraja v kraj, to pa se tem bolj izplača, kolikor večje je število družin.

Za čebelarstvo so pri nas torej neslutene možnosti. Zato je Okrajna zadruga zveza sklenila postaviti zanemarljivo kmetijsko panogo čvrsto na noge. Čebelarška farma, ki bo že letošnjo zimo prezimila okoli tisoč panjev čebel, naj bi v naslednjih letih imela 5.000 panjev. Vse družine bodo v modernih ameriških panjih, ki so zelo pripravljeni za prevoze. Sodobna oskrba družin, ravnanje z njimi po najnovejših izsledkih se bo visoko obrestovalo. Predvidevajo, da bo leta 1963 čebelja farma dajala 12 vagonov prvovrstnega medu v enem letu. Če vzamemo najmanjši vagon z 10 tonami, je to 120.000 kg medu. Kakšna korist je to za družbo in kakšni dohodki se obetajo, je lahko vsakemu jasno.

Al' me al' me boš kaj rada 'mela...

V Selah pri Blagovni so se utaborili obvezniki predvojaške vzgoje z območja občine Sentjur. Sto šestdeset sedemdeset mladincev živi skoraj vojaško življenje. Vstajajo zjutraj ob petih in legajo zvečer ob devetih. Čez dan pa imajo razen drugih obveznih opravkov tudi deset ur predavanja in vaj. Sedem ur je posvečenih povsem vojaškemu izobraževanju, tri ure pa so določene za družbeno-politično vzgojo.

V družbeno političnem delu so predvsem poudarili vprašanja našega zadržništva, saj je večina udeležencev kmečkega življa in jih ta vprašanja najbolj zanimajo. Ves predavateljski kader je iz strokovnih šol, strokovni instruktor za vojaška vprašanja pa je tovariš kapetan Stevo Romanič z vojne odseka v Celju. Komandant tabora je tovariš Jože Kos, finančno pa je taborjenje omogočila občina Sentjur. Posebej se za taborjenje zanima predsednik občine tovariš Peter Hlastec, ki čisto obiskuje tabor in se je udeležil tudi nekaterih konferenc komandnega štaba.

Novost, ki so jo uvedli v taboru, so četni sveti. Tu se mladinci skupaj s komandnim štabom pomenijo o vprašanjih skupnega življenja in rešujejo vprašanja, ki nastajajo med vajami in predavanji.

Mimo rednih predavateljev se je udeležilo taborje-

Med razgovorom v taborišču...

nja tudi nekaj izrednih predavateljev, med njimi tudi tovariš Ivan Kovačič-Efenka, ki je mladim obveznikom predvojaške vzgoje govoril o pohodu XIV. divizije in o političnem položaju v Sloveniji med vojno.

V desetih dneh taborjenja je mladina šentjurske občine predelala glavni in najtežji del snovi, ki jo morajo poznati mladinci, preden gredo služiti redni rok v JLA. Hkrati pa so medtem obiskali tudi inženirske enote JLA v Sentvidu, ki gradijo železniško progo do Grobelnega. Srečanje z enotami JLA je bilo zelo prirčno in mladinci se kar niso mogli odtrgati od strojev za delo na cestah, ki so jim jih prikazali inženirski JLA.

Splošen vtis taborjenja je bil, da mladina ni samo zgubila predsodkov o življenju in delu v JLA, temveč se je zanj celo navdušila. Seveda je še vedno mnogo vprašanj, ki bi jih mladi ljudje radi razčistili, toda deset dni skupnega življenja je premalo, da bi mogli rešiti vse. Morda bi bilo zelo priporočljivo, če bi si mimo podobnih taborjenj za predvojaško vzgojo omislili še taborjenja za splošno družbeno vzgojo, saj današnji čas terja številne odgovore in rešitve mnogih problemov, ki nanje naša kmečka mladina sama ne najde pravih in pravočasnih odgovorov!

H. S.

O NEGI NOHTOV

Doktor Franja Završnikova, predstojnica dermatološkega oddelka celjske bolnišnice, je pred kratkim zbrala nasvete za nego nohtov in izdelala o tem tudi majhno brošuro.

Roke uživamo z milom in ščetko, ki pa ne sme biti ostra. Nohte režemo enkrat v tednu, kožice, ki obdaja nohtno lunico, pa nikoli ne režemo, ampak jo po vsakem umivanju z brisačo potisnemo nazaj. Nohti bodo ob takšni negi imeli lepo obliko in sijaj, kožica pa se ne bo trgala. S takšnim ravnanjem pa tudi ne omogočamo infekcije, ki nam izmalici obliko nohta ter je tudi boleča.

Zenam, ki si nohte lakirajo, dr. Završnikova odsvetuje lakiranje lunice, ker je tu možnost za infekcijo največja.

Najvažnejše je pravilno negovanje nohtov na nogah, ki postanejo ob napačnem rezanju krhki, lomljivi in se začnejo vraščati, to pa je zelo boleče. Zato nohte na nogah obrežimo konvavno in ne konveksno, kot na rokah, pa jih potem še popilimo od lunice do konca. S tem zaposlimo celice, ki sedaj nadomeščajo izgubo na celim nohtu in se noht ne vrašča in vrašča v prste, prihranimo pa si eventualno bolečo odstranitev nohta.

Lepo negovane roke...

NAPREDEK

— Viš, Lojza, Lani je vzel »italijanko«, letos pa si je omislil že »fičeta«...

Ženo • dom • družino

MESEČNI OBRAČUN

»Ze desetega sem brez denarja, pa sploh ne vem, kam gre,« mi je potožila znanka zadnjič. To je na žalost zelo pogosta tožba gospodinj, kateri se sicer ne more od pomoči v celoti, nekoliko pa že. Tu mislim na kontroliranje izdatkov, na redno vpisovanje kupljenih artiklov in za izdani denar.

Seveda pa ne kaže vknjižiti vsega, kar smo kupile, ker s tem ne bomo izdale nič manj. Najbolje je v začetku meseca nakupiti moko, sladkor in druge prehranske izdelke, iz ostalega denarja bomo potem same mogle razbrati svoje možnosti. Računati moramo s poravnavo naročnine za radijski sprejemnik, s plačilom dela obleke šivilji, preostali denar pa razdelimo na dneve do konca meseca. Pogosto bomo pripravile kosilo iz zaloge, ki smo jo nabavile že v začetku meseca in bomo za ta dan predvideni denar lahko uporabile za priboljšek v nedeljo. No, in tako bomo dosegle z vpisovanjem izdatkov prvi uspeh, pri izbiri jedilnika ne bo čutili šestindvajsetega.

Prav kmalu pa bomo spoznale tudi druge prednosti knjiženja stroškov, ko ne bomo prišle v zadrego, če nam bo šivilja poslala

račun, ker ga bomo lahko takoj poravnale. S tem pa bomo dosegle tudi, da nam bo šivilja rada ustregla in se bo za nas potrudila. Saj so tudi nje dohodki ob rednem času dobrodošli kot nam prvega plačja.

No, in končno bo vsaka žena in mati vesela, če bo mogla svojo družino kdaj pa kdaj razveseliti

s priboljškom kot n. pr. sadjem, kremovimi rezinami in podobnim. Zato ne zavrzite predloga za ustanovitev troškovnika, pa čeprav vam po vseh proračunih ostane za takšno izredno uporabo le 50 din na dan. To pa bo pri smotnem gospodinjstvu vedno ostalo, saj moramo način življenja prilagoditi možnostim.

EVA

PENE IN KREME - DOBRODOŠLA SPREMEMBA PRI POSLASTICAH

Jabolčna ali čarobna pena — 2 ali 3 beljake stepemo v trd sneg, dodamo 10 dkg sladkorja in 3 žlice goste marmelade in mešamo s šibico, da se zgosti. Pridamo žlico ruma, 3 ali 4 pečena, ohlajena in pretlačena jabolka, sesekljano limonovo lupinico in po možnosti sok ene oranže ali limone (v zadnjem primeru dodamo še nekaj sladkorja). Peno ohladimo, preden jo serviramo.

Jagodna pena — Pripravimo jo kot jabolčno, le da pomaranče, limone in jabolka nadomestimo z nekaj žlicami jagod, malin, borovnic ali sličnega sadja.

Pomarančna krema — Trdemu snegu iz dveh beljakov dodamo

14 dkg sladkorja s pomarančnim okusom (kocke sladkorja odrgnemo z oranžnimi lupinami in jih zdrobimo), dve žlici kakšne marmelade ali stlačenega sadja in mešamo, da se zgosti.

Pomarančni led — 30 dkg finega sladkorja mešamo s sokom ene limone, oranže in nekaj žlic ruma, da se prevleče narobe obrnjena žlica. Oblijemo pecivo!

Marelična krema — 8 pretlačenih marelic zmešamo z 8 dkg sladkorja v prahu, dodamo približno 1 in pol dkg raztopljene želatine in četrt litra stepene smetane. Po okusu dodamo žlico ruma.

Breskova krema — Četrto skodelice vode, sok pol limone, nekoliko vanilije in 12 dkg sladkorja zavremo, dodamo pol kilograma olupljenih in razpolovljenih breskev, prevremo in odstavimo. Ohlajeno sadje serviramo v skodelicah, zalijemo pa ga s sokom, v katerem se je kuhalo in smo mu dodale nekoliko marmelade. Garniramo s stepeno smetano in po želji še z malinami, jagodami in podobnim sadjem.

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO,

DA SO SE UPRAVA, NAROČNINSKI IN OGLASNI
ODDELEK »CELJSKEGA TEDNIKA« PRESELILI V
UPRAVNE PROSTORE ČASOPISNEGA PODJETJA
»CELJSKI TISK«, TRG V. KONGRESA 3,
pritličje levo.

V NOV ZDRAVSTVENI DOM

V ponedeljek so se ustanove Zdravstvenega doma Velenje preselile v novo poslopje, ki je v središču »novega« Velenja.

Novo poslopje Zdravstvenega doma Velenje je eno najlepših pri nas. Notranja ureditev prostorov je primerna, ordinacije so grajene po sistemu treh sob — čakalnica, soba medicinske sestre in zdravnikova soba.

Kljub temu, da je to le prva faza gradnje Zdravstvenega doma v Velenju, pomeni za ta kraj veliko pridobitev. Nove prostore so dobile štiri splošne ordinacije, laboratorij, fizioterapevtski oddelki in še nekateri manjši oddelki.

Pozneje se bo v novo stavbo preselila tudi preventivna služba.

Prednost novega doma pa ni samo udobnost in primerni prostori — predvsem bodo Velenjčani pridobili, ker se bo zdravstvena služba v novem poslopiju lahko razvijala vzporedno z rastjo mesta. V starih prostorih to namreč ni bilo možno.

Se eno je pomembno. In sicer velika pomoč, ki jo je rudnik nudil pri gradnji in usposabljanju novega Zdravstvenega doma. Tako pristno sodelovanje uprave podjetja in zdravstvenega osebja, ki končno zasleduje isti cilj — blagostanje delavca in njegove družine, lahko samo pohvalimo. Gotovo pa je, da bi tudi druge lahko dosegli na tem področju večje uspehe, če bi sledili primeru iz Velenja.

Na celjskih ulicah

REPORTAŽA V ŠOLSKEM ZVEZKU

V šolskih zvezkih najdemo pogosto zelo zanimive stvari. Predvsem pa to, kako otroci gledajo naš svet, kako zapazajo razne pomanjkljivosti. Tokrat objavljamo list iz šolskega zvezka, ki ga je napisala učenka 3. osnovne šole iz Celja.

Opozoriti moramo na domiselnost, kako avtorica skuša z namišljenimi sotovari (Dominus — zastopnik rimskega Celja in Atomini — glasnik bodočega Celja) in sama kot predstavnica sedanjosti opisati probleme s treh časovnih vidikov.

Zdolgčasno smo sedeli okrog okroglice mize: Dominus, Atomini in jaz. Večno prepiranje mi je že presedalo, zato sem z veseljem sprejela predlog Atomina, da si ogledamo »belo« mesto Celje.

Stopili smo iz hiše, pa prvi hip nismo ničesar videli. Prah, ki se je v oblakih dvigal po Bežigradski cesti, nam je slepil oči. Dominus, trgovec stare Celeje, se je skoraj zadušil zaradi plina iz Cinkarne. Potolažila sem ga. Saj v mestu ni prahu, niti plina, meščani so odlični ljudje. Mi pa smo tega že navajeni.

»Toda dobro stran ima ta naš plin!« sem se hvalila, »nimamo mrčesa, ker se vse zastrupi, v blatu pa, ki nastane ob dežerju, se utopi še to, kar ostane.«

»Ampak s peskom, ki so ga že navozili na vašo cesto, bi lahko že davno plačali asfaltiranje!« je hudobno pripomnil Atomini.

»Nočem, da bi bili vi, naši zanamci, brez dela!« Prašni od nog do glave smo končno priricali na Mariborsko cesto. Za nami je pripekljalo neka mamica na prtljajniku dvokolesa svojega 10-letnega sina. Pred ljudsko milico sta se ustavila:

»Veš, Janezek, zdaj bova pa šla malo peš. Lahko da pride kak »kiflc«, pa imava. Na kovinarski ulici se bova

zopet peljala. Tam ni nikoli nobenega!«

Nežno je posadila sinka na tla. Odkorakala sta mimo milničnika, kakor dva »angelčka«.

Skoraj bi prišli do mesta, da se ni Dominus spomnil, da »nekam« mora. Ampak v Gaberju vendar ni javnih stranišč! Eno je, ampak je vedno zaprto. Nad vrati pa piše: »Celjani! Če ste se odločili obiskati Gaberje, ne smete vsaj tri ure ničesar jesti, ker...«

Atomini je predlagal Dominusu, da opravi pač tako, kot so to delali pred 400 leti — za plotom.

Da bi popravila slab vtis o Celju, sem ga morala kar naprej hvaliti:

»Imamo krasno gledališče, park, ki ga popravljamo, v Gaberju bomo zgradili novo naselje, Voglajno bomo speljali pod zemljo...«

»O, to bomo naredili mi v atomski dobi!« se je pohvalil Atomini, »koliko let pa vam to že obljublja?« »Ze dolgo! Ampak saj vendar ne morejo narediti vsega naenkrat. Ne vidite ogromnega napredka v Celju? Ne vidite novih zgradb na Otoku? Ali je res potrebno, da pride vse pod kritično pero?«

Vprašujoče sem pogledala oba tovariša. V njunih očeh se je zrcalilo samo občudovanje do »našega« Celja.

Laščani imajo velike skrbi...

Občini, ki ima v proračunu komaj nekaj več kakor osemdeset milijonov, ni ravno najlažje, posebej še, če so potrebe nenavadno velike. Tako je tudi v občini Laško.

SE VEDNO BREZ VODOVODA

Vodovod je menda najbolj pereče vprašanje v laški občini. Napeljava je stara in v celoti potrebna obnove. Najhujše je pač, ker so med drugo svetovno vojno, ko so širili cesto Laško — Rimske Toplice, zazidali pod cestiščem okoli pet in pol kilometrov vodovoda. Ta del najbolj trpi, ker tresljaji zavoljo prevoza težkih kamionov škodujejo napeljavi. Zdaj pa se je pridružila še druga nesreča, da je zavoljo rudarskih del ostalo vodovodno zbirališče brez vode, ker so presekali dovodne žile. Naselje Rečica je bilo zato dve leti brez zdrave vode.

Potrebno je bilo novo vodno zbirališče, ki so ga začeli graditi pod Smohorjem. Deloma je nova napeljava že gotova. Z vodovodno napeljavo je zdaj oskrbljeno naselje Rečica, prav tako tudi kmetijska zadruga in planinski dom na Smohorju. Vodovod graje zdaj najprej proti Debru in zdravilišču, ki trenutno črpa vodo iz vodnjaka. Tudi v nekaterih drugih krajih laške občine je vodovod že napeljan (Jurklošter, Globoko), načrti pa so pripravljeni za vso občino. Položitev novega vodovoda bo stala občino petinštirideset milijonov dinarjev.

CESTE ALI LUKNJE?

Enako nemogoče so v Laškem ceste. Posebno iz Laškega proti Rečici, kjer večidel stanujejo bolniki, ki morajo zavoljo prahu stalno zapirati okna. To cesto nameravajo zdaj asfaltirati. Sredstva bosta dala zdravilišče in občina, načrti pa so pripravljeni. Toda tudi vse druge ceste so nujno potrebne popravil. Vendar bi ne bilo razumno asfaltirati cestišče, pre-

vati probleme kakor pač nanese. V Laškem se skušajo tega načina otresti. Pripravljajo namreč generalni urbanistični načrt za rešitev vseh vprašanj. Po tem načrtu bodo potem urejali mesto z okolico sistematično, po vrsti vsekakor, kakor bo kazala potreba.

Ze zdaj ureja park zdravilišče, postaja gradi novo skladišče in tudi skrbi za okolico. Organizacija Zveze borcev je popisala vse spomenike, ki so vključeni v spomeniško varstvo, in napravila vzoren album s posnetki vseh spomenikov. Med spomeniki so odkrili letos tudi spominsko ploščo v čast štiridesetletnice Zveze komunistov Jugoslavije na domu Partizana. Nameravajo pa postaviti še spomenik na Vrh nad Laškimi. Načrt je že narejen, treba je zbrati samo še sredstva.

DVE BOLNI TOČKI

Zavoljo ene je nevoljna predvsem mladina, zavoljo druge pa gospodinjje. Laški bazen. Ze pet let ga pripravljajo. Zdaj so navozili razsvetljavo na cestah.

Tu naj bi bil laški bazen...

že precej gradiva, toda pesek, privlečen za zidavo bazena, odvažajo ponoči okolišani za gradnjo hiš. Na občini sicer zatrjujejo, da so načrti že v delu in da bodo verjetno začeli graditi bazen še letos. Bazen bo oskrbovan s termalno vodo, po potrebi pa ji bodo dodajali tudi navadno vodo.

Trenutno dosti bolj kočljiva pa je trgovina z zelenjavo. V majhnih, neprimernih prostorih, ki nimajo nobenega skladišča, dobe danes laške gospodinjje zelenjavo za svoje gospodinjstvo. Prostore prodajalne so tako majhni, da se v njih komaj stiskajo po trije kupci, mimo tega pa so založeni še z zaboji, ki stoje marsikje kar zunaj pred prodajalno na soncu ali dežju. Razumljivo je, da se potem zelenjava hitro pokvari. Nepravilno pa je, da je vrhu vsega še postrežba nesolidna in cene kar za trideset do štirideset dinarjev višje kakor v Celju. Treba bi bilo poskrbeti za nov lokal in ustrezno skladišče. V sedanjih razmerah zelenjave ne bo več mogoče še naprej prodajati.

ZA NAMEČEK SE — POPLAVE!

Kakor da bi ne bilo vsakdanjih skrbi dovolj! Letošnja pomlad in zgodnje poletje sta pripravila s padavinami in zavoljo teh z naraslimi vodami obilo nevolje. Pod Grahočami je nov tok pretrgal cesto, tudi cesta na Breze je poškodovana in plazovita. Hudo škodo so napravili tudi narasli desni pritoki Gračnice, ki so poškodovali mnogo njiv in porušili komaj pred kratkim zgrajene vodobrambne zidove v dolini Gračnice.

Naravnost neverjetno pa je bilo v dolini Lahomnice, katere tok je pretrgal in presekal njen majhen levi pritok, ki je narasel v hudournik in valil s seboj kubični meter in več velike skale. Vsa ta neurja so povzročila obilno škodo predvsem na njivah in cestah, ki jih morajo zdaj popravljati.

(Konec prihodnjic)

Srečanje na cesti

Naj vam ga predstavim? Ne, to je odučel! Če ga še niste srečali sredi »čim-bume« ansambla, ki zna razveseliti staro in mlado, ste nanj zagotovo naleleti takrat, ko ste hoteli urediti ali pa popraviti razsvetljavo na cestah.

To je tovariš Ivo Umek. Zadržil sem ga srečal na Mariborski cesti, ko je s skupino sodelavcev postavil visoke kandelabre za razsvetljavo. Tu bodo zaenkrat svetlobna telesa — fluorescentne žarnice — postavili samo ob desni strani ceste, pozneje pa še na levi tako, da bodo stala izmenično. Zakaj? Sredinska razsvetljava se ne obnese najbolje, zlasti pa ne na cestah z velikim avtomobilskim in drugim motornim prometom. Svetlobno telo na sredini ceste nehoti zvabi voznika motornega vozila, da zapusti skrajno desno stran in zavije na sredino, k luči. Tako pride tudi do nesreč.

Kaj pa letošnji načrti? Z živosrebrnimi žarnicami bodo uredili razsvetljavo na Ulici 29. novembra, ki bo najbrž tudi asfaltirana, nadalje bodo postavili nizke kandelabre na Savinjskem nabrežju ter začeli z urejanjem javne razsvetljave na Otoku. Poldrug milijon pa imajo na razpolago še za ureditev drugega dela cestne razsvetljave v Trnovljah.

Kronika nesreč

V Prekopi pri Vranskem je pri mlatenju mlatičnica odtrgala roko v podlaktu posestnika Francu Zdobnarju. Tu di posestniku Kolarju iz Zdob pri Kozjem je mlatičnica odtrgala desno roko. Franc Horvat iz Brezja pri Ponikvi si je pri padcu zlomil ključnico in rebra.

Pri padcu si je poskodoval nogo Anton Spindler iz Stor.

Peter Javornik iz Maribora je v Smarjeti padel s kolesom in si zlomil nogo.

Desetletna Katarina Kores iz Grobelna je padel z drevesa in si poškodovala roko.

Pri padcu si je težje poškodoval glavo Ignae Lugačič iz Brezna pri Podčetrniku.

Edi Jakob iz Brezna pri Vitjanju je bil z nožem zaboden v nogo. V prepu je bil zaboden z nožem v rebra tudi Jernej Kotnik iz Hudinje pri Vitjanju.

9-letni Ferdo Ramsak iz Galicije je padel pod traktor, ki mu je poškodoval nogo.

Franca Jaga iz Kmetijske šole v Sentjurju je udaril konj po glavi. Dobil je pretres možganov in rano na glavi.

Po nesreči si je prerezala žilo na roki Marija Stropnik iz Vojnika.

Pri padcu si je poškodovala nogo Anka Mandl iz Gorenja pri Smarternu ob Pakli.

Vlado Rezar iz Ljubčane si je pri padcu s kolesa poškodoval po telesu.

Z nožem je bil v pretepu zaboden v glavo Ivan Kapel iz Kalobja.

Vzgoja delavcev

Pred časom so se v Slovenskih Konjicah posvetovali predstavniki podjetij in sindikatov o splošnem in strokovnem izobraževanju delavcev. Posvetovanja se je udeležil tudi ravnatelj šole za družbeno upravljanje s Teharja pri Celju, tovaris Marčijan. Sklenili so, da bodo gospodarske organizacije pripravile načrt izobraževalnega dela v svojih podjetjih, politične organizacije in izobraževalni center pa bodo pripravili študijski načrt za vso občino. Na sestankih so se dogovorili tudi o seminarju za članse sindikalnih odborov, delavskih svetov in upravnih odborov, ki ga pripravljajo občinski sindikalni svet.

Celjski trg

MLEKA NI DOVOLJ

Trg je bil ta teden bolj založen in za razliko od prejšnjih tudi ni primanjkovalo sadja. Najboljše je bilo pomanjkanje mleka in mlečnih izdelkov. Zato bi kazalo razširiti odkup, saj je pomanjkanje večje kot vse zadnje leto.

Tudi perutnina je na domovih redkej polaj na jedilnikih. Posuša gob ustreza potrebam v nasprotju za ljubljanskim trgom, kjer so tudi cene pretirano visoke.

Krompir je dosegel ceno, ki se bo verjetno ustavila. Ostale cene pretežno tudi ustrežajo, saj so v skladu z založenostjo trga padle. Predrago so borovnice, jagode in ribez. Krompir novi 45—25 (20—25); čebula (40); česen 120 (100); fižol v zrnju, visoki — (80); nizki 65 (50—60); visoko stroje 60 (60); nizko stroje 40—50 (40); solata 50 (50—40); spinacea — (100); cvetača 50 (50); zelje glavno belo 13 (20); rdeče 20 (—); ohrovt 30 (30); koleraba 50 (50); paprika 65 (50—65); pesa 50 (50); raharbara — (150); korenje 30 (50); grah navadni (50); grah sladki (70); kumara 40 (40—70); paradižnik 38 (28—40); jedilne bučke 30 (30); med — (350); jagode — (350); borovnice — (100); hruške 68 (45); jabolka 35 (35); ribez — (150); breskve 80 (80); marelice — (50).

Gibanje prebivalstva

V času od 25. julija do 1. avgusta 1959 je bilo rojenih 28 dečkov in 22 deklic.

Poročili so se:

Anton ing. Potočnik, inženir gozdarstva iz Dravograda in Stanislava Stok, namestnik iz Celja. Maksimilijan Bajc, strojni ključavničar in Marjana Bevc, bančna uslužbenka, oba iz Celja. Leopold Pompe, delavec iz Celja in Ana Gabrovce, delavka iz Zvečnega. Ivan Holobar, absolvent tehn. visoke šole iz Celja in Stefica Engler, bančna uslužbenka iz Kutine. Ivan Guček, trg. poslovođa iz Doropolja in Ivana Versič, blagajničarka iz Mrzlega polja. Franc Azman, strojni ključavničar iz Celja in Marija Kladišek, invalid. upokojenka iz Stor.

Umrlili:

Stefan Gaber, upokojenec iz Celja, star 60 let. Jožef Petelinšek, kmetovalec iz Lipe, star 46 let. Marija Dosedla, upokojenka iz Liboj, stara 67 let. Cecilija Ribič, upokojenka iz Slov. Konjice, stara 81 let. Alojz Novak, rudar iz Zahome, star 25 let. Boris Miklavc, otrok iz Zabukovec, star 2 dni.

Nova planinska postojanka na Menini

Pred 14 dnevi je planinsko društvo v Gornjem gradu na slavnosten način izročilo namenu novo, lepo kočjo na Smrekovcu (1505 m), na Menini planini. V njej je deset sob z 22 posteljami; s skupnim ležiščem vred pa lahko kočjo sprejme tudi do 100 gostov.

Dostop k novi koči je mogel z več strani. Najboljša je pot, ki vodi iz Cr-

Rogaški taborniki v Kozjem

Odred tabornikov »Zdravilni vrelci« iz Rogaske Slatine je taboril v Kozjem. Ob tej priliki je narodni heroj Ivan Kovačič-Efenka pripovedoval mladincem in pionirjem o herojskih podvigih domačinov, o življenju in trpljenju kozjanskih borcev. Taborniki so hodili po partizanskih poteh, znosili partizanski mami in nedostopnega kraja štiri metre bukovih polen, pokosili in posušili travo na travniku dvajsetih arov; mladinci pa so opravili izpit iz prve pomoči s tem, da so iz Bohorja nosili »poškodovanega« dijaka skozi Kozje v tabor.

J. G.

Smrt neprevidnega motorista

V petek, dne 31. julija se je v Ulici XIV. divizije v Celju smrtno ponesrečil motorist Jože HABIC, star 25 let, elektromonter, zaposlen v Železarni Store. Vračal se je iz Laškega proti Celju z motornim kolesom in zavozil v parkirano prikolico. Do nesreče je prišlo, ker je motorist neprevidno vozil in je v rahlem dežju prezl parkirano vozilo. V tej ulici je namreč razsvetljava dobra in je to trčenje nastalo iz do sedaj neznanih vzrokov. Komisija dopušča, da si je motorist popravil oziroma brisal očala, medtem pa trčil v vozilo. Poškodbe, ki jih je dobil na glavi, so bile smrtno in je takoj umrl. Tudi v tem primeru motorist ni imel čelade.

ZENSKA
CROPE
NYLON

ŽABICE

TOVARNA NOGAVIC IN DROBNE KONFEKCIJE POLZELA

Glavna laška magistrala — polna jam in lukenj...

den ni urejen vodovod. Vseeno bi pa mogli poskrbeti, da bi jame vsaj malo zasuli ali zalili, ker sicer bo zanje kmalu veljal japonski izraz za slovenske ceste: »sama jama«!

NOVA STANOVANJA

Tudi stanovanjska stiska v Laškem ni izjemnega značaja. Skušajo jo reševati kolikor je mogoče, a javni uslužbenci se vedno niso na varnem, pa tudi povsed drugod je stiska.

Laški podjetji »Volna« in Pivovarna sta pred nedavnim skupaj zgradili osemnajst stanovanjski blok, zdaj pa je začelo graditi zdravilišče štirindvajset stanovanjski blok, železnica in Elektro-prenos pa gradita vsak po en devet stanovanjski blok. Te stanovanjske zgradbe bodo verjetno že letos gotove. To bo v veliki meri omililo stanovanjsko stisko, a graditi bo treba še naprej.

UREDITI TO, UREDITI ONO...

Kadar kje primanjkuje sredstev, skušajo v večini primerov reše-

Telesna vzgoja in šport

Izenačen državni rekord

LORGER 10.4 na 100 metrov

V soboto popoldne je bil med-društveni miting Kladivarja, na katerem je dosegel najboljši rezultat Stanko Lorger, ki je v teku na 100 metrov izenačil državni rekord v času 10.4 sekunde. Dve sto metrske proge pa je pretekel v času 22.2 sekunde. Razen njega se je odlikoval tudi Kač z metom kopja 63.12 m, drugi v tej disciplini je bil član Olimpije Kastelic s 61.50. Odlični je bil še Lesek s 7.06 m v skoku v daljino, nadalje Peterka v metu diska s 45.40 m, Polovič v krogli s 15.15 in Naraks v teku na 1500 metrov s 4:02.4. Pri ženskah je dvojno zmago pobrala Slamnikova in to v teku na 200 metrov s 26.2 in v teku na 400 metrov s 59.2.

Prvi Lorger, drugi Kolnik...

Končno uspeh celjskega waterpola

Prejšnji teden so bili Celjani tri dni priče borbe za prvenstvo Slovenije v waterpolu za mladince. Nastopalo je osem ekip, od katerih je bila po pričakovanju daleč najboljša ekipa domačega Neptuna, ki je vse svoje nasprotnike, razen Celulože iz Krškega, odpravila z visokimi rezultati. Tesen rezultat 3:2 proti waterpolistom iz Krškega gre predvsem na račun velike nerazvornosti, ki je zaradi važnosti tekme zajela ne le igralce, ampak tudi gledalce. Ta tekma je namreč odločala o tem ali bodo Celjani ostali v borbi za prvo mesto, ali pa

bodo dosegli v najboljšem primeru peto. Tekma se je srečno končala v korist Celjanov, ki so prikazali zrelejšo igro. V nadaljnjem tekmovalstvu pa celjski igralci niso imeli težkega dela, o čemer pričajo tudi rezultati: Neptun : Ljubljana 9:3, Neptun : Bled 15:0 in Neptun : Triglav 8:4.

Zanimivo pri tem je, da so se Celjani izkazali tudi v igri z igralcem manj, saj ob takih prilikah niso na vsem turnirju dobili niti enega gola. Ob ponovni osvojitvi prvega mesta mladim Celjanom iskreno čestitamo.

Slovenska plavalna liga je končana

Tudi v zadnjih dveh tekmah slovenske plavalne lige so bili plavalci celjskega Neptuna neuspešni. Poraz proti Rudarju v Trbovljah smo sicer pričakovali, nismo pa pričakovali poraza proti ekipi Prešerna iz Radovljice, saj so bili do maline vsaj na papirju precejšnji favoriti. Zaradi slabe ženske ekipe pa so Celjani dvoboj izgubili in zaradi slabše difference v točkah z enakim številom zmag kot Ilirija in Prešeren ostali na zadnjem mestu v lestvici slovenske plavalne lige. Morda pa tudi to ni tak neuspeh, da bi morali zato obupati. To je šele začetek sistematičnega dela s celjskimi plavalci, medtem ko so v lanskem sezoni favorizirali predvsem waterpolo. Mladi Celjani se letos že lahko pohvalijo z marsikaterimi dobrimi rezultati od katerih Orlov na 400 metrov (5:24.6) in Vrhovšek na 100 metrov hrbtno (1:29.1) v republiškem merilu že nekaj pomenita. Precej pa bo še treba delati z ženskimi delom plavalne ekipe. Dekleta pa bodo morala paziti tudi na disciplino, saj gre poraz proti Rudarju odločilno precej tudi na račun

KLADIVAR : OLIMP 8:2

V tekmi za jugoslovanski pokal je liška enajstorka Kladivarja premagala Olimpa z visokim rezultatom 8:2. Navzlic tako izdatnemu izkupičku Kladivar ni zadovoljil.

V nedeljo 9. t. m. igra Kladivar na domačem igrišču prijateljsko tekmo s Krimom iz Ljubljane.

Boks:
LEP USPEH MLADIH BOKSARJEV OLIMPA

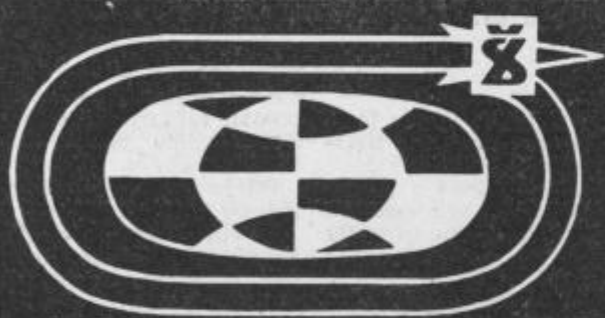
V nedeljo je bilo v Mariboru republiško prvenstvo v boksu za mladince. Med 29 mladimi tekmovalci iz petih klubov so bili tudi štirje člani celjskega Olimpa. Od teh je največji uspeh dosegel Maks Habjan, ki je v polteški kategoriji zasedel prvo mesto. Slemenšek in Ostir pa sta se uveljavila na tretje mesto in sicer prvi v srednji, drugi pa v polsrednji kategoriji. Četrta tekmovalca Olimpa je izpadel v prvem kolu. Izločil ga je klubski tovariš.

V ekipnem ocenjevanju so mladinci Olimpa zasedli četrto mesto za Ljubljano, Mariborom in Branikom ter pred Odredom. To je lep uspeh, za katerega zaslužijo pohvalo.

Razpisna komisija pri
INTERNATU SOLE ZA MEDICINSKE SESTRE
v Celju
razpisuje

MESTO HONORARNEGA RAČUNOVODJE

Pogoji: Predpisana izobrazba in nekaj let prakse. Rok za vlaganje prošnje je do 15. avgusta 1959. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

III MEĐUNARODNI
SAJAM TEHNIKE U BEOGRADU

23. VIII — 2. IX. 1959 god.

Popust 25% na železnici, v pomorskom i rečnom saobraćaju

CINKARNA, metalurško kemična industrija Celje. Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij

RAZPISUJE

sprejem dveh delavcev — delavk — na delovno mesto

OBRAČUNOVALEC OSEBNEGA DOHODKA

Osobni dohodek po tarifnem pravilniku.

Pogoji: popolna ekonomska srednja šola ali ustrezna praksa v knjigovodskih poslih.

Nastop službe takoj po dogovoru. Pismene ponudbe z navedbo šolske izobrazbe, dosedanjih zaposlilitvah in kratkim življenjepisom sprejema kadrovski oddelek podjetja do 15. avgusta 1959.

PRODAM

PRODAM skoraj novo gospodarsko poslopje (marof). Naslov v upravi lista. LEPE ZELEDNE VRTNE MIZE s stoli in peči za kopalnico prodam. Naslov v upravi lista.

PRODAM posestvo 10 minut od železnice postaje Sentjur pri Celju v izmeri 7 ha. Cepin, Hruševac 34.

PRODAM nedograjeno hišo v Celju. Naslov v upravi lista.

TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK PANORAMA: Telekomunikacije, skoraj nov v brezhibnem stanju naprodaj. Naslov v upravi lista.

PRODAM staro pohištvo. Vprašajte od 5. do 9. avgusta med 14. in 18. uro v Celju, Askerčeva 8.

PRODAM mlade olcandre. Naslov v upravi lista.

PRODAM malo posestvo z novo hišo v Trnovcu pri Sentjurju. Vprašati pri Ločnikarju Celje, Oblakova 6.

PRODAM takoj vseljivo hišo. Cater Dobrova 32.

ZARADI BOLEZNI dam v najem, ali prodam dobro ideo in vpeljano galanterijsko delavnico, s stroji in vsem orodjem. Naslov v upravi lista.

OBJAVE

ZVEZA SLEPIH v Celju se obrača na celjsko javnost s prošnjo, da bi se v pisarni, Kocenova 2, javila družina, ki bi bila pripravljena sprejeti na hrano, stanovanje in spremstvo v službo našo slepo članico, 17-letno dekle, vsestransko oblikano in izobraženo. Imenovana članica bo v najkrajšem času zaposlena v enem izmed celjskih podjetij in sicer kot daktilograf ali telefonist.

Vsa ostala pojasnila dobite v pisarni. Podpisani odbor se v imenu vseh slepih članov najlepše zahvaljuje za posilani prispevek tov. Marinec Slavi. Celje, Cinkarnaška 8 in tov. Medved Marjano, odvetniku v Celju.

Okrajni odbor zveze slepih Celje

CASOPISNI OGLAS JE
NAJUSPESNEJŠA REKLAMA

KOMISIJA ZA ŠTIPENDIJE PRI DELAVSKEM SVETU
ZADRUŽNO TRGOVSKEGA PODJETJA ZA IZVOZ
HMEJLA »HMEZAD« — ŽALEC

razpisuje na podlagi temeljnega zakona o štipendijah (Uradni list FLRJ, št. 32/55)

ŠTIPENDIJO ZA ŠTUDIJ NA EKSPORTNO-IMPORTNI
FAKULTETI V BEOGRADU

Štipendija bo določena v višini, ki jo predpisuje zakon o štipendijah in se daje za 4 leta. Kandidati morajo imeti uspešno opravljeno ekonomsko srednjo šolo z zaključnim izpitom. Interesenti naj poleg lastnoročno napisane prošnje priložijo še naslednje dokumente: kratak življenjepis, prepis zadnjega šolskega spričevala, potrdilo o premoženjskem stanju staršev, potrdilo o prejemanju otroškega dodatka in potrdilo o vpisu v šolo (naknadnem vpisu).

Prednost pri dodelitvi štipendije imajo otroci padlih borcev v NOB. Obveznosti izbranega štipendista bodo urejene s posebno predpisano pogodbo. Prošnje je nasloviti na: HMEZAD — komisija za štipendije, Žalec, do 31. avgusta 1959. Zakasnelih prošelj komisija ne bo sprejemala.

TRGOVSKO PODJETJE

Volna CELJE

sporoča vsem tistim, ki so prejeli začasna potrdila o ristornu (delež potrošnikov pri dohodku), da se bodo izdajali boni v času

OD 10. AVGUSTA DO 22. AVGUSTA

in to dnevno od 15. do 19. ure, razen nedelje. Boni služijo za nakup tekstila v našem podjetju.

Istočasno obveščamo vse one, ki še niso oddali paragonskih blokov, ki so prišli v poštev za dajanje ristorna (nakup v času od 1. septembra do 31. decembra 1958 — bloki v vrednosti nad 300 din in celokupna vrednost nad 3000 din), da oddajo te bloke v času

OD 17. AVGUSTA DO 12. SEPTEMBRA

dnevno, razen nedelje, od 15. do 19. ure.

Izdaja bonov in prevzem blokov se vrši v pisarni knjigovodstva.

PODJETJE »AVTOOBNOVA« CELJE, MEDLOG,

sprejme večje število

PRIUČENIH DELAVCEV KLEPARJEV, oziroma KLJUČAVNIČARJEV ZA PRIUČITEV V AVTO-KLEPARSKI STROKI

Dalje sprejme večje število vajencev za avtokleparsko stroko. Pogoji: 3 razredi gimnazije in stanovanje v Celju ali v bližnji okolici.

RAZNO

POSTENEGA FANTKA — šolarja sprejmemo na poštne na deželo Naslov v upravi lista.

Freklicujem vse nerazsodnosti, ki sem jih govorila o tov. Feričev in o tov. Bombaču iz Planine pri Sevnici.

Lončarič Franciška
Planina pri Sevnici

RADIO 202

Nedelja, 9. avgusta
Pogovor z državljani
Zabavna glasba, vmes objave
Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo

Ponedeljek, 10. avgusta
Celjska kronika
10 minut v tričetrtinskem taktu
Sportni tednik
Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
Zabavna glasba, vmes objave

Torek, 11. avgusta
Celjska kronika
Glasbena medigra
Stane Terčak: »Mladost za žico« (jančarstvo slovenske dece)
Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
Zabavna glasba, vmes objave

Sreda, 12. avgusta
Celjska kronika
Ansambel »C-3« pred mikrofonom
Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
Zabavna glasba, vmes objave

Četrtek, 13. avgusta
Celjska kronika
Poje moški zbor »Bratov Ipavcev« iz Sentjurja p. v. Ernesta Rečnika
Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
Zabavna glasba, vmes objave

Petek, 14. avgusta
Celjska kronika
Sporod lahke orkestralne glasbe
Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
Zabavna glasba, vmes objave

Sobota, 15. avgusta
Celjska kronika
Za vsakogar nekaj
Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
Zabavna glasba, vmes objave

CENJENE STRANKE OBVEŠČAMO,

DA SO SE UPRAVA, NAROČNINSKI IN OGLASNI
ODDELEK »CELJSKEGA TEDNIKA« PRESELILI V
UPRAVNE PROSTORE ČASOPISNEGA PODJETJA
»CELJSKI TISK«, TRG V. KONGRESA 3,
priliježi levo.

ČASOPISNO PODJETJE »Celjski tisk« V CELJU
sprejme

TEHNIČNEGA RISARJA za izdelavo osnutkov

Pogoj: Dovršena višja ali srednja tehniška šola, srednja šola za umetno obrt, oddelek za grafično oblikovanje ali kaka druga ustrežajoča šola, poznavanje tipografske tehnike, črkovnih slogov in smisel za grafično oblikovanje.

Osební dohodek delavca z visoko strokovno izobrazbo po tarifnem pravilniku.

REFERENTA NABAVE

Pogoj: Komercialist z večletno prakso zlasti v papirni stroki.

Osební dohodek po tarifnem pravilniku podjetja.

Vloge s kratkim življenjepisom in navedbo dosedanjih zaposlitev je treba oddati do 20. avgusta 1959 v splošnem sektorju podjetja.

Komisija za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij
OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA LAŠKO

razpisuje po 21. členu zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Uradni list FLRJ, št. 52/57) mesto

UPRAVNIKA OBRTNO GRADBENEGA PODJETJA
»GRADBENIK« LAŠKO

Pogoji: tehnična fakulteta (gradbena stroka) in 3 leta prakse na vodilnem položaju ali tehnična srednja šola (gradbena stroka) in 5 let prakse na vodilnem položaju. — Kandidati naj v 15 dneh po objavi predložijo Občinskemu ljudskemu odboru Laško vlogo, taksirano po tar. št. 1 in 7 ZOT v znesku 180 din in občinsko takso po tar. št. 1 in 3 odloka o občinskih taksah v znesku 95 din, spričevalo o strokovnosti, potrdilo o nekažnovanju in življenjepis; priloge se taksirajo po tar. št. 6 ZOT s takso 25 din.

Samsko stanovanje zagotovljeno, družinsko pa v letu 1960.

TRGOVSKO PODJETJE »Avtomotor« CELJE

sprejme takoj

USLUŽBENCA-KO ZA NOVO DELOVNO MESTO,
z znanjem strojepisja.

Plača po tarifnem pravilniku.

KUPIM

KUPIM motorno kolo za žensko. Zdolšek, Tehtarje 54.

KUPIM posestvo blizu glavne ceste. Ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro »lesni kupece«.

ZAHVALE

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega ljubljenega moža in očeta

STEFANA GABRA

se prisrčno zahvaljujemo vsem množnim organizacijam terena Lisce, zlasti borcev, ki so nosili krsto, političnim aktivistom, zastopnikom političnih organizacij iz občine Hrastrnik, ki so sprejeli draga pokojnika na zadnji poti, predsedniku SZDL Lisce tov. Krasovec za nagovor ob grobu, godbi ZPD »France Prešeren«, nadalje Tajništvo za notranje zadeve za trud in sočutni odnos. Posebno se zahvaljujemo za pisma, za številne vence in izraze sočutja ob tako težki izgubi.

Zalujoči: žena Anica, hčerka Stefica in sin Ivan z družinami Celje, 5. avgusta 1959.

ZAHVALA

Ob prerani smrti našega nadvse ljubljenega moža, očka, sina, brata in svaka

JOZETA HABICA

se najlepše zahvaljujemo vsem njegovim prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali in ga sprejeli na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo podjetju Železarnice v Storah, sindikalni organizaciji ter vsem političnim organizacijam, govornikom, pevcom in godbi.

Zalujoči: žena Slava s hčerko Zlatko, mama, sestri Slava in Ida, svak Korli ter ostalo sorodstvo.

KINO

KINO UNION

9. 8. do 12. 8. »Novoletno žrtvovanje kitajski barvni film
13. 8. do 16. 8. »Detektivska zgodba ameriški film

KINO METROPOL

8. 8. do 11. 8. Revni toda lep ameriški film
12. 8. do 15. 8. »Zlodejev ris« ameriški film

LETNI KINO

7. 8. do 10. 8. »Borba za posestvo« ameriški barvni film
11. 8. do 15. 8. »Skrivnost dveh oceanov« ruski barvni film

Raketno besedovanje

»Naučiti se bomo morali, da bomo živeli skupaj, ali pa bomo skupaj umrli!« je dejal ob prihodu na moskovsko letališče Vnukovo ameriški podpredsednik Richard Nixon, ki je prišel uradno v Sovjetsko zvezo samo zato, da bi odprl ameriško razstavo. Ob odhodu iz Združenih držav si ni niti mislil, da bo preživel toliko časa

prav dober pravnik... Sicer pa ne veste vsega.

Hruščev: Vi ne veste ničesar o komunizmu, samo bojite se ga!

Hruščev je zatem potožil, da je škoda, ker tega njegovega nastopa ne bodo prevedli v angleščino, da bi ga Američani razumeli. Temu je Nixon obljubil: »Vse bomo dobesedno prevedli in prikazali,

in prikazali film po vsej Sovjetski zvezi!« In v znamenje sporazuma mu je Hruščev segel v roko. (Ves posnetek so že predvajale vse tri največje ameriške televizijske postaje z dobesednim prevodom vseh besed Hruščeva!)

Ko sta si ogledovala sodobne gospodinjske naprave, je Hruščev pripomnil nekaj na račun pralnih strojev.

Nixon: Bi ne bilo boljše, če bi govorila o vojnih strojih? Na primer o raketah? Saj v tem si želite tekmovati, kajne?

Hruščev: Da, tega tekmovanja si želimo. Toda vaši generali pravijo, da so tako močni, da nas morejo uničiti. Tudi mi vam moramo pokazati nekaj, da boste spoznali ruskega duha.

Nixon: Vi ste močni, pa tudi mi smo močni. Oboji smo tako močni — ne samo v orožju, temveč tudi v volji in duhu — da bi nikoli nobeden ne smel postavljati ultimata drugemu.

Hruščev: Zares smo velikani. Če hočete groziti, bomo z grožnjo odgovorili na grožnjo.

Nixon: Nikoli ne grozimo.

Hruščev: Posredno ste mi hoteli groziti. Toda mi razpolagamo s sredstvi, ki morejo imeti zelo porazen učinek.

Nixon: Tudi mi.

Hruščev (bolj prijazno): Mi si želimo mir z vsemi drugimi narodi, posebno še z Ameriko.

Nixon: Tudi mi želimo mir.

Ob zaključku nekega izleta so Američani natočili svojemu gostu kalifornijski šampanjec. »Za odstranitev vseh vojaških oporišč v tujih deželah!« je nazdravil Hruščev. Nixon se ni dotaknil kozarca: »Jaz sem za mir!«

Hruščev: Kdo nam more zagarantirati mir, če so povsod okrog nas vojaška oporišča?

Nixon: O tem bova govorila kasneje. Pijem na govorjenje — dokler govorimo, se ne borimo.

Dvignili so kozarce, tedaj pa je zaklical neki ruski politik: »Na sto let predsednika Hruščeva!«

Nixon: Sto let življenja. Temu napijem. Ne soglašamo z vami, toda kljub temu na vaše zdravje.

Hruščev: Ko bom dopolnil devetindvajset let, bova spet govorila o oporiščih.

Nixon: Mislite, da boste pri devetindvajsetih še vedno na oblasti? Kaj pri vas nimate volitev?

Tako in podobno sta se pogovarjala dva velika politika zahoda in vzhoda. Mnogi sodijo, da bodo ti razgovori vendarle pripomogli do boljšega razumevanja.

ODKRIVANJA AMERIKE

Pasji dnevi...

Novejši izsledki o odkritju Amerike postavljajo zgodovino na laž. Amerika, ki se imenuje po Amerigu Vespucciju (odkritje delte Orinoco), ki je dolgo veljal za najditelja kontinenta. Pozneje je bilo ugotovljeno, da je Ameriko odkril Columbus že leta 1493. Zdaj pa so tudi Columbusu odrekli prvenstvo.

Ugotovljeno je namreč, da je verjetno nordijski pomorščak Bjarn Herlufson dosegel vzhodno ameriško obalo že leta 986. Štiri leta pozneje (leta 1000) pa je tam pristal sin rdečega Ericha — Leif.

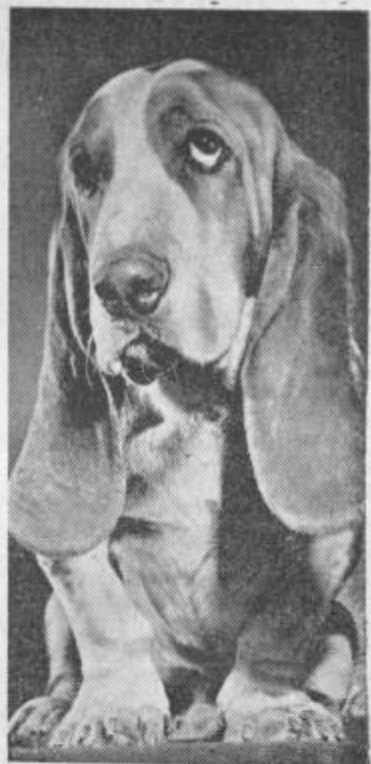
DOBRO BRANJE

Francoski pisatelj Jean Jacques Rousseau je običajno zamujal na svečane sprejeme. Tako si je Friderik II. omislil šalo, da bi pred vsemi gosti ostramotil sicer nepremagljivo duhovitega pisatelja. Zakasnelemu Rousseauju je ob prihodu stisnil v roke listič s prošnjo, naj besedilo prečita pred vsemi na glas. Rousseau je preletel listič, se nasmehnil in glasno prebral: »Rousseau je prvi osel tega omizja, Friderik drugi.«

Ta razlaga, če hočemo tudi odkritje, ima precej trdno podlago. Normani, ki so okoli leta 1.000 razvili živahen promet jadrnic med Skandinavijo in Islandijo, so se kmalu znašli tudi na Grönlandiji. Od tu do severovzhodnih obal Amerike ni več daleč, zlasti še ker grönlandski morski tok tam blizu zadene ob labradorski tok, ki je pogumne pomorščake zlahka pripeljal do ameriških obal.

Ker pa vest o deželah na zapadu ni prodrla do evropskih mest in kraljestev, Evropi niti očitati ne moremo, če odkritje Amerike ne pripisuje pravim možem.

Melanholični kuža na naši sliki ni nič kriv za čudno vreme, ki nam dela težave pri dopustih, delu na polju in podobno. Ljudje so si, kdo ve zakaj?, omislili pasje dneve, ne da bi za mnenje vprašali štirinožne spremljevalce. No, z gosto diako obdani pasji rod se ne pritožuje, če poletje ni preveč vroče. Ljudje lahko slečejo oblačila, oni pa...

Nixon in Hruščev sta se ves čas Nixonovega bivanja v Sovjetski zvezi »dvojevala«. Seveda samo z besedami, kar je vedno bolje, kakor če teče kri.

skupaj z Nikito Sergejevičem Hruščevom, toda njuni pogovori so postali svetovna znamenitost.

Nixon je bil v teh dneh toliko skupaj s Hruščevom, kolikor ni bil noben zahodni politik doslej v vsej hladni vojni. Nixon, sin zelenjadnega trgovca iz Whittiera v Californiji, republikanski politik in mož številka 2 v vladnih krogih Združenih držav, priznan protikomunist in Hruščev, sin rudarja iz Kalinovke, priznan protikapitalist, politik, ki je preživel vse kremeljske spletke, mož številka 1 v Sovjetski zvezi, sta nadaljevala hladno vojno v nenavadnih besednih dvojevalih.

Nekaj pred poldnevom sta Nixon in Hruščev prišla na razstavišče, kjer sta si kmalu zatem ogledovala nove televizijske naprave. Potem so jima prikazali posnetke z njunim razgovorom vred. Hruščev je bil videti slabe volje.

Nixon: Videti ste besni, kakor bi se hoteli pretepsti!

Hruščev: V prihodnjih sedmih letih bomo na enakem, kakor ste v Ameriki!

Nixon: Več bi vas morali slišati na naši televiziji in vi nas več na vaši! Ne smeli bi se bati idej.

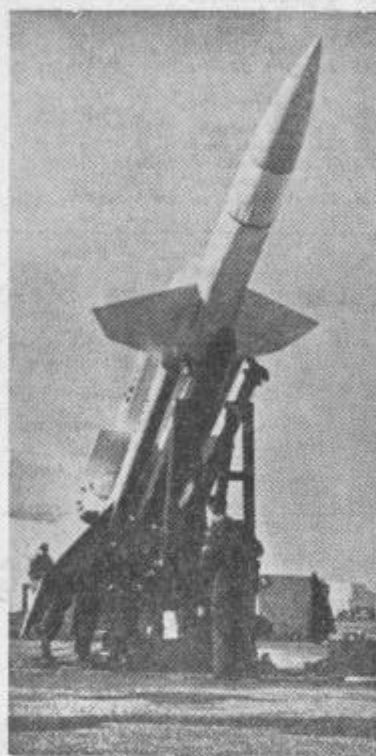
Hruščev: Saj se nihče ne boji idej. Nobenega razloga nimamo, da bi se jih bali.

Nixon: V redu, potem pa jih pogostejše izmenjujmo.

Hruščev: Soglašam... — potem pa je naglo nadaljeval — ... da govorim z izkušenim pravnikom, podpirati pa moram tudi svoje rudarje.

Nixon: Tudi vi bi mogli biti

če... se je v njem pokazal dober pravnik! ... boste tudi vi vse moje besede prevedli v ruščino

Teledirigirana raketa nekeje v oporišču zahodnih sil v Evropi. Kako dolgo bodo še te železne pošasti z elektronskimi možgani strašile v posmeh prizadevanju človeštva za mir in sožitje na svetu?

SAMO PRVA LJUBEZEN

Bila je rdečelaska in pravili so, da je zategadelj bolj strastna. Vendar njene živahnosti nihče ni pravilno razumel. Dejansko je sanjarila.

»Samo prva moška ljubezen more zadovoljiti zadnjo žensko ljubezen.« je brala nekeje v Balzacu. Kaj ni potem verjetno tudi narobe? Samo zadnja moška... Sanjarila je o ljubezni. Menda je o njej preveč brala. Videla jo je tudi v filmu, opazovala je sovrstnice in... Tudi okoli nje so se vrteli mladeniči. Govorili so o vremenu, o knjigah (bolj redki), o filmih. Marsikaj so povedali, vendar nič zadovoljivega.

Brala je tudi Lucrezio Borgia. »... postajala je gola pred ogledalom in se ogledovala, kako ji poganja puh...« Pravili so, da je znala živeti. Toda menda je bila samo žrtev vladne želje očeta. Vse ženske so žrtve. Ona noče žrtvovati svoje mladosti, svojega polnega življenja. Noče negotovosti, noče biti nesrečna.

Samo zadnja moška ljubezen more zadovoljiti prvo žensko ljubezen. Iskala je verižico, ki jo je bila izgubila pri kopanju. »Iščete tole?« Trznila je kvišku, ko je zaslišala prijazen moški glas. Pred njo je stal lepo razvit in ogorel mož, se ljubeznivo smehljaj in ji kazal izgubljeno verižico. V zadregi je samo prikimala.

Sama ni vedela, kdaj se ji je približal. Stal je tik ob njej in ji pripenjal verižico okoli vratu. Globoko je dihala in vršički njenih grudi so se nalahno dotikovali njegovih močnih prsi. Skupaj sta prebila popoldne. Nič ni slišala, kaj ji je govoril, v njej je šumelo, kakor je ob bregu šumljala reka. Kakor v sanjah je preživela nekaj prihodnjih tednov, sama pri sebi je ponavljala: samo prva ljubezen...

Ljudje pa so kasneje govorili, da sploh ne ve, kaj je ljubezen!

Beza

Slabo mi je...

(Kozerija v resničnem dogodku)

so se prebujali, pustili v nemar — »Zelite, da ustavimo?« svoje misli in skrbni ter se ozirali po njej...

»Slabo ji je...« so šepetali dokler te besede ni ujel na uho voz-

— »Da vam ne bo slabo,« jo je nagovoril najpogumnejši in ji ponudil silice žganja.

Osuplo ga je ošinila s pogledom, za hip obstala in z negotovo roko segla po kozarčku, ki je bil

nik. Počasi je zmanjšal brzino, se na pol obrnil nazaj in vlijudno vprašal:

— »Da!« je odvrnila tiho. Zdaj so se oglašili tudi potniki in predlagali še nekaj sto metrov vožnje do bližnje gostilne.

Avtobus se je ustavil. Prva je izstopila poznala potnica in odhitela proti stranišču. Za njo je izstopila večina ostalih.

Zlasti moški so pohiteli k točilni mizi in naročili žganje.

Kmalu zatem je mimo točilnice prišla poznala potnica. Na obrazu se ji je videlo, da je najhujše že mimo.

Toda vlijudni sopotniki je niso pustili osamljena,

do vrha napolnjen s slivovko neznanega izvora. Počasi in z veliko težavo ga je izpila.

— »Se enega, da vam bo lažje...« jo je nagovoril drugi in ji spet ponudil žgano pijačo.

Ce nistem odbila prvega, tudi drugega ne smem, se je odločila. Bolj pogumno kot prvega je pripelja drugi kozarček in ga nagnila...

Zdaj ji je odleglo povsem.

— »Za slabost v želodcu je najboljši pelinkovec...«, se je oglašil tretji in tiščal predse silice, napolnjene s temno tekočino.

Sele zdaj je videla, da je to njen sosed, kateremu se je najprej potožila o slabosti.

Skoraj pomilovalno ga je pogledala, prijala kozarček in izpila. Morda bi se to pri točilni mizi še nadaljevalo, če ne bi sprednik vabil potnike v avtobus in jih opozarjal na odhod.

Bolj pogumno in dosti bolj sproščeno kot prej je zdaj zasledila svoj prostor. Že se je hotela predati sanjarjenju, ko ji je od zadaj nekdo položil na ramo težko roko.

Bil je prileten možakar. V rokah pa je držal zelenko.

— »Brez domačega žganja me žena nikoli ne pusti na pot. Pa sem si mislil, da bi tudi vam ustregel. Močan je, dvakrat kuhano, češnjevo in čisto naravno. Po njem Vam bo povsem odleglo. Vzemite steklenico in pijte...!« To je bila zares odkritosrčna ponudba. Ni je mogla odbiti. Morda bi ga užalostila.

Vzela je steklenico, jo nerodno naslonila na usta in pila. Prvih je pila iz steklenice, pa še žganje po vrhu. Nekaj ga je šlo po strani, še več pa po grlu navzdol... Požirki so bili dolgi.

Zdaj ni več mogla. Odstavila je steklenico in jo z malce nenavaden smehljajem vrnila prijaznemu starčku...

V glavi se ji je zavrtelo. Oblila jo je rdečica. Naenkrat ji je postalo toplo...

Avtobus je drvel...

Kar naenkrat, tik pred ciljem, je omahnila. Zlezla je v dve gubi.

— »Slabo mi je,« je znova potožila.

— »Pijana sem...« se je še enkrat oglašila.

— »Pijana je...« je šlo od ust do ust.

— »Pijana sem,« je komaj razločno momljala, — »zakaj ste me silili, da sem morala piti, saj mi prej ni bilo slabo v želodcu, le na stranišče sem morala, po čisto človeški potrebi...«

»Slabo mi je...«

Potem je utihnila.

M. B.

Najlepša na svetu

Ceprav nas niso vprašali, v glavnem soglašamo, da lepa Japonka ni napak »punca« ...

Tako so odločili pred dnevi na obali Long Beacha v Californiji, čeprav niso vprašali vseh! Vendar se moramo sprijazniti, da bo za osem let ostala lepota kraljica dvaindvajsetletna japonska manekenka Akiko Kojima, ki meri okoli prsi 89, okoli pasu 45 in okoli bokov 91 centimetrov. O sebi je dejala: »Plovem na oblaku in živim v sanjah!« Kdo ve, če bo dolgo sanjarila, kajti želi si, da bi postala ljubka žena in je odklonila sodelovanje v Hollywoodu!

ZMAZAL SE JE...

On gre z ženo po ulici. Srečata mlado žensko bujnih oblik. On se spozabi in pomenljivo zažvižga, čez usne pa mu zdršne:

»Primojdunaj, kakšno truplo?«

Zeni zastane korak, ošine moža s pogledom, ki je napovedoval nevihto.

On pa: »Rekel sem truplo, draga ženka, kajti zame so ob tebi vse ženske mrtve!«

Pusto in megleno spomladansko jutro.

Avtobus je bil pripravljen na odhod. Voznik je sedel za krmilom in čakal. Samo minuta je manjkala do odhoda.

V tem mučnem čakanju so se vrata sunkovito odprla. Vsa zapostala in obložena s prtljago je vstopila ženska. Imela je kakih štirideset let. Bila je temnolasa in lepo oblečena. Z enim samim pogledom je ocenila položaj in pregledala vse sedeže. V eni izmed zadnjih vrst je bil en prostor še nezaseden. Takoj ga je opazila. Medtem, ko se je prerivala do prostora, je avtobus odpeljal.

Celje je ostalo zadaj, zavito v meglo. Avtobus je drvel... Odpirala se je Savinjska dolina...

Potniki so dremali. Niti prita-jenega šepeta ni bilo slišati. Na zapoznelo potnico ni nihče več mislil.

Avtobus je drvel...

Kazalca na uri sta se počasi pomikala naprej.

Bilo je nekako na sredini vožnje do Ljubljane.

Zapoznala potnica je postala nemirna. Lica ji je pokrila rahla bledica. Začela se je presedati; najprej skoraj neopazno, potem pa čedalje bolj krčevito.

— »Slabo mi je,« je komaj slišno potožila sosedu, ki se doslej zanjo ni dosti zmenil.

Sele zdaj je dvignil glavo, jo premeril in ugotovil, da je pri-kupna...

— »Slabo vam je?« je ponovil. Pokimala je z glavo, stisnila ustnici in se znova presedla.

— »Slabo ji je...« je šlo zdaj od ust do ust.

V avtobusu je završalo, ljudje